

SUDERINTA

Mokyklos tarybos posėdyje

2017 m. rugpjūčio 31 d.

protokolo Nr. 1

PATVIRTINTA

Linkuvos gimnazijos direktoriaus

2017 m. rugpjūčio 31 d.

įsakymu Nr. V-96-(1.6.)

**LINKUVOS GIMNAZIJOS IR TRIŠKONIŲ DAUGIAFUNKCINIO CENTRO
UGDYMO PLANAS**

2017–2018 m. m.

Turinio lentelė

I. SKYRIUS.....	5
BENROSIOS NUOSTATOS	5
PIRMASIS SKIRSNIS	8
MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS	8
ANTRASIS SKIRSNIS	10
MOKYKLOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS	10
TREČIASIS SKIRSNIS	18
MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE	18
KETVIRTASIS SKIRSNIS.....	19
PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS	19
PENKTASIS SKIRSNIS	19
MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS	19
ŠEŠTASIS SKIRSNIS	20
MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS	20
SEPTINTASIS SKIRSNIS	22
MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS ĮGYVENDINANT PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ.....	22
AŠTUNTASIS SKIRSNIS	24
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE	24
DEVINTASIS SKIRSNIS	25
UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS	25
DEŠIMTASIS SKIRSNIS	26
DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS	26
VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS	26
UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS	26
DVYLIKTASIS SKIRSNIS	28
MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS	28
TRYLIKTASIS SKIRSNIS.....	28
MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS ..	28
KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS	29
ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS	29
PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS	30
MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE	30
ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS	31

LAIKINIŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS	31
SEPTINIOLIKTASIS SKIRSNIS	31
MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS	31
II. SKYRIUS	32
PIRMASIS SKIRSNIS	32
PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS NUOSTATOS	32
ANTRASIS SKIRSNIS	34
MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS	34
III SKYRIUS	36
PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	36
PIRMASIS SKIRSNIS	36
PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS	36
ANTRASIS SKIRSNIS	37
MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI.....	37
IV SKYRIUS	43
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	43
PIRMASIS SKIRSNIS	43
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS	43
ANTRASIS SKIRSNIS	45
MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI.....	45
V SKYRIUS	49
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS	
ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS	49
PIRMASIS SKIRSNIS	49
BENDROSIOS NUOSTATOS	49
ANTRASIS SKIRSNIS	50
INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS	50
TREČIASIS SKIRSNIS	52
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, ...	52
MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS	52
KETVIRTASIS SKIRSNIS.....	53
SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS	
TEIKIMAS	53
PENKTASIS SKIRSNIS	53
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE	53
PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS	54
I SKYRIUS.....	54
BENDROSIOS NUOSTATOS	54

II SKYRIUS	54
PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS.....	54

I. SKYRIUS.

BENROSIOS NUOSTATOS

1. Linkuvos gimnazijos ir Trišonių daugiafunkcinio centro 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų ugdymo planas (toliau – Linkuvos gimnazijos ir Trišonių daugiafunkcinio centro ugdymo planas) sudarytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais Bendraisiais ugdymo planais „Dėl 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų“ (2017 m. birželio 2 d. Nr. V-442), „Dėl pradinio ugdymo programų“ (2017 m. birželio 2 d. Nr. V-446), gimnazijos metinė veiklos programa, strateginiu planu 2015–2018 m. m., išorinio audito įvertinimo duomenimis bei mokinių, jų tėvų globėjų, rūpintojų) ir mokytojų siūlymais.
2. Ugdymo planas reglamentuoja ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų įgyvendinimą Linkuvos gimnazijoje ir Trišonių daugiafunkciniame centre 2017–2018 mokslo metais.
Bendrujų ugdymo planų tikslas – vykdyti bendruosius ugdymo programų reikalavimus, formuoti ugdymo turinį ir organizuoti ugdymo procesą taip, kad kiekvienas mokinys pasiektų asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo(si) rezultatų bei įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą.
3. Ugdymo plano uždaviniai:
  - 3.1. gerinti mokymo(si) kokybę ir mokinių pasiekimus, plėtojant kūrybišką ugdymo(si) veiklą, kuriant palankią emocinę aplinką.
  - 3.2. padėti atsiskleisti mokinio individualybei, laiku suteikti mokiniui mokymosi pagalbą;
  - 3.3. nustatyti pamokų skaičių, skirtą pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programoms įgyvendinti;
  - 3.4. ieškoti būdų, kaip skatinti mokinio savistabą, atkaklumą, savo veiklos / mokymosi į(si)vertinimą ir tobulinimą.
4. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:
  - 4.1. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.
  - 4.2. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.
  - 4.3. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui, dalyko moduliui diferencijuotai mokytis, mokymosi pagalbai teikti.
  - 4.4. **Mokyklos ugdymo planas** – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.
  - 4.5. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.
  - 4.6. **Specialioji pamoka** – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.
  - 4.7. **Specialiosios pratybos** – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymo (si) poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.
  - 4.8. Kitos Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.
5. **2016–2017 m. m. ugdymo plano įgyvendinimo įsivertinimas.**
2016–2017 m. m. ugdymo plano analizę atliko metodinė taryba, ugdymo plano rengimo darbo grupė, mokyklos taryba, mokytojai, mokyklos veiklos įsivertinimo grupė.
Išanalizavę tyrimų metu sukauptus duomenis, išskiriame ugdymo plano privalumus ir trūkumus, numatome stiprybes ir silpnybes, galimybes ir grėsmes.

Stiprybės	Silpnybės
<p>Dirbo visų mokomųjų dalykų specialistai.</p> <p>Kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei ir kitai pagal mokinių ir mokyklos poreikius parinktai veiklai skirtos dienos panaudotos 100 %.</p> <p>Pagalbos mokiniui specialistai (specialusis pedagogas-logopedas, socialinis pedagogas) padėjo sėkmingai integruotis specialiujų poreikių mokiniams.</p> <p>Dalykų pamokose naudotos informacinės ir komunikacinės technologijos.</p> <p>Kūno kultūros pamokose 1g–2g klasėse mokiniai dalinti į grupes.</p> <p>3g–4g klasių mokiniai bendruoju ir išplėstiniu kursu mokomi atskirai.</p> <p>Didžiausias pamokų skaičius skirtas pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams.</p> <p>Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos įgyvendinimas.</p> <p>Įvairus neformaliojo ugdymo pasirinkimas (būreliai).</p> <p>Pagerėjo klasėse dirbančių mokytojų ir mokinių tarpusavio bendravimas. Vyko nuolatinis bendravimas su rizikos grupės šeimomis.</p> <p>Socialinės veiklos organizavimas.</p> <p>Buvo diegiamas elektroninis dienynas, juo naudojosi 1–4g klasėse dirbantys mokytojai, mokiniai, tėvai.</p> <p>Atsižvelgiant į turimus resursus ir sukauptą patirtį, organizuota neformaliojo ugdymo ir projektinė veikla – sudarytos sąlygos realizuoti individualius mokinių gebėjimus, mokiniai dalyvavo įvairiuose rajono ir respublikos konkursuose ir varžybose.</p> <p>Sėkmingai vykdomas 3g klasių mokinių</p>	<p>Daugėjo mokinių, neturinčių mokymosi motyvacijos.</p> <p>Vidurinio ugdymo koncentro mokiniai nesirinko integruotų menų ir technologijų, socialinių mokslų, gamtamokslinių dalykų programų.</p> <p>Siekti, kad 2g kl. mokinių, paliekančių gimnaziją dėl ugdymosi problemų, būtų ne daugiau kaip 5 %, garantuoti, kad 95 % mokinių, tęsiančių mokymąsi gimnazijoje, įgytų vidurinį išsilavinimą.</p> <p>Mokinių skirstymas į grupes pagal mokinių pasirengimo lygį anglų k. pamokose.</p> <p>3g klasių mokiniams gamtos mokslų dalykų (biologijos, fizikos, chemijos) jungtiniai bendri ir išplėstiniai kursai.</p> <p>Stengtis, kad mokyklos internetinė svetainė taptų efektyvia mokinių tėvų ir bendruomenės savalaikie informavimo priemone.</p> <p>Blogas 6a, 7b, 1gb, 2gb, 3ga, 4g klasių mokinių lankomumas.</p> <p>Atsižvelgus į standartizuotų testų ataskaitas, menka kai kurių mokinių mokymosi motyvacija.</p> <p>Kai kurių mokinių motyvacijos nebuvimas organizuojant veiklą tiek mokykloje, tiek už mokyklos ribų.</p> <p>IT priemonių stoka.</p> <p>Daug mokinių gyvena kaimo vietovėse, todėl sunku suderinti neformaliojo ugdymo veiklą ir autobusų grafikus.</p> <p>Tobulinti darbo su tėvais (globėjais, rūpintojais) sistemą.</p> <p>Organizuoti abiturientams mokomųjų dalykų individualias ir grupines konsultacijas rengiantis brandos egzaminams.</p> <p>Formuojant pamokos tikslus dalis mokytojų atsižvelgia tik į veiklą, bet ne į rezultatą.</p>

<p>projektinis-kūrybinis darbas.</p> <p>Didelis dėmesys buvo skiriamas mokinių informavimui profesijų pasirinkimo klausimais, supažindinimui su specifiniais reikalavimais, keliamais įvairių profesijų specialistams.</p> <p>Vyko įdomūs susitikimai su įvairių profesijų atstovais, su universitetų dėstytojais.</p> <p>Apie 70 proc. mokinių įstoja į aukštąsias mokyklas.</p> <p>Mokiniai – miesto, apskrities, šalies, tarptautinių olimpiadų, konkursų, varžybų, švenčių dalyviai, prizininkai, laureatai, nugalėtojai.</p> <p>Dėmesys sveikatingumo ugdymui. Mokykla dalyvauja įvairiuose projektuose.</p> <p>Geras visuomenės požiūris į mūsų mokyklą.</p> <p>Akcija „Darom 2016“.</p> <p>Veiklos planavimas ir analizė atliekama kolektyviai.</p> <p>Bendravimas ir bendradarbiavimas su kitomis mokyklomis.</p> <p>Ugdymo planas pritaikytas mokinių poreikiams tenkinti.</p> <p>Mokytojų kvalifikacijos kėlimas kursuose, seminaruose.</p> <p>Turininga, veiksminga, kryptinga veikla puoselėjant tradicines vertybes.</p>	<p>Ne visada skiriant namų darbus nurodomas atlikimo tikslas, aptariami atlikimo būdai, neindividualizuojama.</p> <p>Ne visada vertinant mokinius atsižvelgiama į jų daromą pažangą, asmeninius pasiekimus.</p>
<p>Galimybės</p>	<p>Grėsmės</p>
<p>Individualizuoti ir diferencijuoti ugdymo turinį.</p> <p>Mažinti mokymosi krūvį, stiprinti tarpdalykinę integraciją.</p> <p>Dalyvauti įvairaus lygmens projektuose, kurie darytų įtaką mokyklos pažangai. Mokytojai dirbdami komandomis tobulintų savo</p>	<p>Didėjo socialinės rizikos grupės šeimų.</p> <p>Vis daugiau mokinių išvyksta mokytis į užsienį.</p> <p>Dalis tėvų nesugeba užtikrinti, kad jų vaikas sistemingai lankytų pamokas, nesidomi jo ugdymosi rezultatais.</p>

<p>bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius, mokymuose įgytas žinias ir gebėjimus daugiau pritaikytų ugdomojoje veikloje. Mokykla, dalyvaudama įvairiuose projektuose, akcijose, tenkintų mokinio, kaip besiuogančios asmenybės, lūkesčius, skatintų mokinių socializaciją ir visuomeniškumą.</p> <p>Lietuvių kalbos metodinė grupė išanalizavo PUPP rezultatus, priėmė sprendimą, kad didžiausia lietuvių kalbos spraga – raštingumas. Todėl būsimiesiems 3g kl. mokiniams buvo pasiūlytas lietuvių kalbos ir literatūros programą papildantis modulis „Kalbos vartojimo, rašybos ir skyrybos įtvirtinimas“.</p>	<p>Dažna švietimą reguliuojančių dokumentų kaita daro įtaką švietimo būklės nestabilumui.</p>
--	---

PIRMASIS SKIRSNIS

MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

6. Ugdymo organizavimas:
  - 6.1. 2017–2018 mokslo metais:
  - 6.2. Mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2017 m. rugsėjo 1 d.
  - 6.3. Ugdymo proceso trukmė:
    - 1–4 klasių mokiniams – 170 ugdymo dienų;
    - 5–8, 1g, 2g, 3g klasių mokiniams – 181 ugdymo diena;
    - 4g klasių mokiniams – 166 ugdymo dienos.

Klasės	Ugdymo proceso pabaiga	Ugdymo proceso trukmė savaitėmis
Ikimokyklinio, priešmokyklinio, 1–4	05-31	34
5–8, 1g–2g, 3g	06-15	36
4g	05-25	33

7. Mokykla dirba penkias dienas per savaitę, pamokos trukmė – 45 min.
8. Pamokų laikas:
  1. 8.00–8.45
  2. 8.55–9.40
  3. 9.50–10.35
  4. 11.05–11.50
  5. 12.05–12.50
  6. 13.00–13.45
  7. 13.50–14.35
  8. 14.45–15.30

Ugdymosi procesas pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas mokyklos sprendimu skirstomas pusmečiais. Pusmečių datas tvirtina mokyklos direktorius, suderinęs su mokyklos taryba. **(1 priedas).**

Nustatoma tokia pusmečių trukmė:

pirmas pusmetis: rugsėjo 1 d.– sausio 31 d.

antras pusmetis: vasario 1 d. – gegužės 31 d. – 1–4 klasių mokiniams;

vasario 1 d.– birželio 15 d. (5–8, 1g–3g) kl. mokiniams;

vasario 1 d.– gegužės 25 d. (4g kl.) mokiniams;

9. Mokinių atostogų laikas suderintas su mokyklos taryba:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2017 m. spalio 30 d.	2017 m. lapkričio 3 d.
Žiemos (Kalėdų)	2017 m. gruodžio 27 d.	2018 m. sausio 3 d.
Žiemos atostogos	2018 m. vasario 19 d.	2018 m. vasario 23 d.
Pavasario (Velykų)	2018 m. balandžio 3 d.	2018 m. balandžio 6 d.
Vasaros atostogos: 1–4 kl. 5–8, 1g–3g kl. 4g	2018-06-01 2018-06-16 Pasibaigus brandos egzaminų sesijai	2018-08-31 2018-08-31 2018-08-31

Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui. Atostogų pradžią 1-4, 5–8, 1g-2g, 3g gimnazijos klasės mokiniams nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba ir savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimu (savininkas) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos).

Vasaros atostogos 4 gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo ir mokslo ministro nustatytai brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.

10. Pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka.

11. Jei oro temperatūra – 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti 5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir kitų klasių mokiniai. Ugdymo procesas, atvykusiems į mokyklą mokiniams, vykdomas. Mokiniams, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama mokyklos internetinėje svetainėje ir / arba elektoriniame dienyne. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių.

12. Mokyklos vadovas, esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją padėtį, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Ekstremalioji padėtis – tai padėtis, kuri susidaro dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Sprendimą dėl ekstremaliosios padėties paskelbimo nelaimės apimtoje savivaldybės teritorijoje priima savivaldybės administracijos direktorius. Mokyklos vadovas apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos savininką (dalyvių susirinkimą).

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

13. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas pagal mokyklos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, 1 priedo „Pradinio ugdymo bendroji programa“, Pagrindinio, vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas) ir kt. Formuojant mokyklos ugdymo turinį ir rengiant ugdymo planą remtasi stebėjimo, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, pasiekimų tyrimų, mokyklos veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis.
14. Mokyklos formuojamojo ugdymo turinio dalį sudaro mokykloje ir už jos ribų vykdoma kultūrinė, pažintinė, kūrybinė, sportinė, praktinė, prevencinė, socialinė veikla. Ji integruota į ugdymo turinį. Šiai veiklai skiriama 10 mokymosi dienų, ji siejama su mokyklos tikslais, mokinių mokymosi poreikiais. Organizuojama pagal mokyklos pasirinktą laiką ir atskirą planą, kuris gali būti koreguojamas:
- 14.1. 10 ugdymo proceso dienų skiriama 1–4 klasių mokiniams;
  - 14.2. 10 mokymosi dienų 5–8, 1g–2g, 3g klasių mokiniams;
  - 14.3. 5 dienos – 4g klasių mokiniams, dalis šių dienų skiriama karjeros planavimui;
  - 14.4. veiklos tvarkaraštyje numatoma:
    - 3 gimnazijos kl. projektinių darbų rašymas ir pristatymas;
    - kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė veikla;
    - turistinė-sportinė veikla;
    - prevencinė veikla;
    - ugdymo karjerai organizavimo veikla;
    - projektinė-tiriamoji veikla;
    - konsultacinė veikla ir kt.;
    - išvykos, ekskursijos.
  - 14.5. kultūrinė, pažintinė veikla vykdoma pamokų metu.
  - 14.6. vykdoma griežta mokinių lankomumo apskaita pagal vieningą gimnazijos priimtą lankomumo tvarką.
  - 14.7. už kultūrinės pažintinės veiklos vykdymą ir dalyvavimą renginiuose atsakingi klasių vadovai ir dalykų mokytojai, socialinė pedagogė.
  - 14.8. kultūrinės pažintinės veiklos planavimas (tematika, laikas) esant reikalui gali būti pakeistas.

- 14.9. likusias pamokinės veiklos dienas mokinių kultūrinei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, prevencinei, socialinei veiklai numato klasių auklėtojai, suderinę su mokyklos administracija.
15. Mokykloje vykdomoms ugdymo programoms įgyvendinti rengiamas mokyklos ugdymo planas, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis.
16. Mokyklos ugdymo planui rengti direktoriaus įsakymu sudaryta mokyklos bendruomenės interesams atstovaujanti darbo grupė. (**2 priedas**). Grupės darbui vadovauja pavaduotoja ugdymui. Mokyklos ugdymo planas rengiamas vieneriems mokslo metams, 3g–4g klasių mokiniams – dvejiems metams.
17. Mokyklos ugdymo planas rengiamas, vadovaujantis demokratiškumo, subsidiarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais.
18. Mokyklos ugdymo plane priimti konkretūs sprendimai ugdymo programoms įgyvendinti:
- 18.1. Dėl dalykų mokymuisi skiriamų pamokų maksimalaus skaičiaus konkrečioje klasėje, užtikrinant Bendrosiose programose numatytus mokinių mokymosi pasiekimus:
- 18.1.1. programoms įgyvendinti skiriamas privalomas pamokų skaičius 1–4 kl., neviršijamas minimalus mokiniui privalomų pamokų skaičius per savaitę 5–8, 1g–2g, 3g–4g klasėse bendrosiose programose numatytiems mokinių pasiekimams įgyvendinti;
- 18.1.2. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, prevencinių programų, etninės kultūros programos, sveikatos ugdymo programos, žmogaus saugos mokomųjų dalykų integravimo:
- 18.2. integruojant ugdymo turinį, pasirinktas mišrus integravimo modelis, nes:
- 18.2.1. bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo sritį sudarančios integruojamosios programos – Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darna vystymosi, Sveikatos ir gyvenimo įgūdžių, Kultūrinio sąmoningumo, Sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai bendroji programa – įgyvendinamos per visų dalykų pamokas (pagal atnaujintas Bendrąsias programas), integruojamos į klasės valandėles, neformaliojo ugdymo veiklą, mokyklos bendruomenės renginius.
- Dalykų metodinės grupės nutaria, kokius integruojamų programų tikslus ir uždavinius integruos į atskirus dalykus, kurie turi atsispindėti ilgalaikiuose teminiuose planuose.
- 18.3. **Ugdymo integravimas:**
- 18.3.1. prevencinių programų integravimas į ugdymo turinį;
- 18.3.2. „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos“ programa įgyvendinama:
- 18.3.2.1. integruojant į kai kurių mokomųjų dalykų (pilietiškumo pagrindų, chemijos, kūno kultūros, dorinio ugdymo, biologijos) programų turinį;
- 18.3.2.2. integruojant į klasės auklėtojo veiklą (per pusmetį viena klasės valandėlė, individualūs ir grupiniai pokalbiai);
- 18.3.2.3. per renginius (renginiai, skirti kovos su AIDS dienai ir pasaulinei nerūkymo dienai paminėti).
- 18.4. „Rengimo šeimai bei lytiškumo ugdymo“ programa įgyvendinama:
- 18.4.1. integruojant į kai kurių mokomųjų dalykų (lietuvių k., anglų k., rusų k., biologijos, istorijos, pilietiškumo pagrindų, dorinio ugdymo) programų turinį;
- 18.4.2. integruojant į klasės auklėtojo veiklą (ne mažiau kaip 1 klasės valandėlė, pokalbiai);
- 18.4.3. per renginius (renginys „Bendruomeniškumo šventė“);
- 18.4.4. per švietėjiškas paskaitas-diskusijas.
- 18.5. Antikorupcinė programa integruojama į pilietiškumo ugdymo pagrindus:
- 18.5.1. klasių auklėtojai ir atitinkamo dalyko mokytojai temas įrašo ilgalaikiuose planuose prie dalyko temos ir el. dienyne: klasės auklėtojai prie klasės auklėtojo veiklos, o

- dalykų mokytojai prevencinei programai įgyvendinti el. dienyno lape ir prie savo dėstomo dalyko;
- 18.5.2. Sveikatos ir lytiškumo bendroji ugdymo programa 5–8 klasėse, 1–4 gimnazijos klasėse integruojama į kūno kultūros, etikos, biologijos, gamtos ir žmogaus, technologijų bei kt. programas.
  - 18.5.3. Mokykla dalyvauja patyčių prevencinėje programoje „OLWEUS“.
  - 18.6. Klasių auklėtojai koordinuoja prevencinių programų vykdymą.
  - 18.7. 8-oje klasėje informacinių technologijų pamokose skiriamos šių dalykų integruotos užduotys: lietuvių kalbos ir literatūros, geografijos, biologijos, užsienio kalbos (anglų), chemijos ir kt.
  - 18.8. Sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai bendroji ugdymo programa įgyvendinama:
    - 18.8.1. integruojant į mokomųjų dalykų pamokas, į kai kurių mokomųjų dalykų (biologijos, chemijos, fizikos, kūno kultūros, technologijų, lietuvių kalbos) programų turinį;
    - 18.8.2. vykdant pasirenkamąją projektinę veiklą („Sveika gyvensena“);
    - 18.8.3. per renginius (tradicinis renginys „Sveikatingumo diena“, įvairūs sportiniai renginiai);
    - 18.8.4. minėtinų dienų/akcijų metu (Baltosios lazdelės diena, kuprinių svėrimo akcija, sveikatingumo pertraukų akcija);
    - 18.8.5. integruojant į kai kurių neformaliojo ugdymo programų (sportiniai būreliai) turinį;
    - 18.8.6. per švietėjiškas paskaitas-diskusijas;
    - 18.8.7. integruojant į klasės auklėtojo veiklą (per pusmetį viena klasės valandėlė, individualūs ir grupiniai pokalbiai).
  - 18.9. Etninės kultūros programa įgyvendinama:
    - 18.9.1. integruojant į kai kurių mokomųjų dalykų (lietuvių kalbos, istorijos, geografijos, dorinio ugdymo, dailės, technologijų, muzikos, matematikos) programų turinį;
    - 18.9.2. integruojant į kai kurių neformaliojo ugdymo programų (etnokultūra, dailės studija, keramikos būrelis) turinį;
    - 18.9.3. per renginius (tradicinis renginys „Žiema, žiema, bėk iš kiemo“, etnokultūros savaitė);
    - 18.9.4. dalyvaujant projektinėje-kūrybinėje veikloje;
  - 18.10. Ugdymo karjerai programa įgyvendinama:
    - 18.10.1. per mokomųjų dalykų pamokas, taikant komandinio, grupinio darbo metodą;
    - 18.10.2. integruojant į kai kurių mokomųjų dalykų (lietuvių kalbos, užsienio kalbų, ekonomikos ir verslumo, dorinio ugdymo, technologijų) programų turinį;
    - 18.10.3. integruojant į neformaliojo ugdymo programų turinį;
    - 18.10.4. per renginius (tradicinis renginys „Karjeros diena“, mokytojo dienos renginys „Pamokos kitaip“);
    - 18.10.5. integruojant į klasės auklėtojo veiklą: individualūs pokalbiai, klasės valandėlės visose klasėse (3–4 val. gruodžio, sausio, vasario mėnesiais, 3–4 val. kovo, balandžio, gegužės mėnesiais), renginiai, pažintiniai vizitai į įmones.
    - 18.10.6. integruojant į ugdymo karjerai centro veiklą: seminarai klasių grupėms, profesinio veiklinimo susitikimai, kelionių į įmones ir mokslo įstaigas organizavimas, profesinio informavimo renginių organizavimas, karjeros plano formų kūrimas, mokinių individualios konsultacijos pagal mokinių pageidavimą, seminarai profesinio veiklinimo įmonėse organizavimas, bendradarbiavimas su darbo birža;
    - 18.10.7. Laisvės kovų istorijos mokoma integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas 2g klasėse.

19. Dėl ugdymo turinio integravimo nuostatų:

- 19.1. Individualizuoti ir diferencijuoti ugdymo turinį pagal gimnazijos metodinės tarybos nustatytą tvarką. Ilgalaikį planą pagal gebėjimus, nuostatas (iš BP), turinio tematiką, dalykui skiriamų val. skaičių mokytojai planuoja metams. Laikytis mokykloje priimtų planavimo reikalavimų (struktūros). Paliekama teisė dalykų mokytojui koreguoti ir detalizuoti (pagal mokytojo nuožiūrą), atsižvelgiant į mokymo metodų paskirtį, mokytojo patirtį, mokinių amžių ir pasirengimą, mokomojo dalyko parinkimą, skiriamą pamokų skaičių.
- 19.2. Planuodami ugdymo turinį mokytojai dalykų metodinėse grupėse aptaria:
  - 19.2.1. mokymo individualizavimą;
  - 19.2.2. mokymosi krūvių subalansavimą;
  - 19.2.3. mokymo ir mokymosi metodus;
  - 19.2.4. mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą, mokinio individualios pažangos vertinimo tvarką.

20. Dėl mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo:

- 20.1. Socialinė-pilietinė veikla pagrindiniame ugdyme yra privaloma ugdymo proceso dalis.
- 20.2. 5–8, 1g–2g klasėse mokiniams skiriama 10 pamokų (val.) trukmės veikla per mokslo metus, ji pildoma el. Tamo dienyne;
- 20.3. Socialinės-pilietinės veiklos vykdymą organizuoja klasių auklėtojai, dalykų mokytojai, kiti mokyklos darbuotojai:
  - 20.3.1. informuoja auklėtinius apie socialinės-pilietinės veiklos pasirinkimo galimybes, skatina mokinius dalyvauti šioje veikloje;
  - 20.3.2. pildo socialinės veiklos lapus;
  - 20.3.3. klasės auklėtojas veda apskaitą, kiek kuris mokinys turi socialinės veiklos valandų;
  - 20.3.4. siūloma rinktis šiuos socialinės veiklos būdus (veikla praktinė):
  - 20.3.5. pagalba klasės auklėtojams ir mokytojams;
  - 20.3.6. standų rengimas;
  - 20.3.7. atstovavimas gimnazijai rajoniniuose ir respublikiniuose renginiuose;
  - 20.3.8. klausimynų duomenų sisteminimas;
  - 20.3.9. mokyklos aplinkos tvarkymas, pagalba tvarkant savo klasę;
  - 20.3.10. pagalba gimnazijos bibliotekai;
  - 20.3.11. pagalba mokytojui tvarkant savo klasę ir apipavidalinant kabinetus;
  - 20.3.12. šiukšlių rūšiavimas;
  - 20.3.13. pagalba silpniau besimokančiam klasės draugui ruošiant namų darbus; pagalba sergančiam draugui; pagalba mokantis spec. ugdymo poreikių turinčiam klasės draugui;
  - 20.3.14. pagalba seneliams, gyvenantiems slaugos namuose, jų lankymas;
  - 20.3.15. užsiėmimų organizavimas, kurių metu mokiniai supažindina klasės draugus su profesijomis, mokymo įstaigomis ;
  - 20.3.16. pagalba darželio vaikučiams švenčių metu, dovanėlių ruošimas;
  - 20.3.17. pagalba puošiant mokyklą, ruošiantis šventėms ar organizuojant renginius, skirtus miesto, mokyklos visuomenei.
  - 20.3.18. budėjimas mokykloje.

Pastaba: mokiniai gali atlikti ir kitus socialinius darbus, kurie nenumatyti šiose kryptyse.

21. Dėl mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo būdų ir laikotarpių:

- 21.1. mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis gimnazijos tvarkos Aprašu ir individualios mokinių pažangos Aprašu (**3 priedas**);
- 21.2. pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas besimokančių mokinių pasiekimams vertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema: vertinimo informacija pateikiama žodžiu ir

- raštu mokiniams, tėvams, kitiems mokytojams, mokyklos administracijai ne rečiau kaip du kartus per metus pagal mokykloje nustatytą tvarką;
- 21.3. kūno kultūros, muzikos, dailės, technologijų, pasirenkamųjų dalykų žinios ir gebėjimai vertinami 10 balų sistema. Žmogaus sauga, dorinis ugdymas (etika, tikyba), pasirenkamųjų dalykų moduliai, informacinių technologijų integruotas kursas 8 kl. vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Įskaitos organizuojamos 3 kartus per pusmetį;
  - 21.4. pradinio ugdymo programoje mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais teisės aktais, reglamentuojančiais bendrojo ugdymo programose dalyvaujančių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą, ir Bendrąja programa, gimnazijos pradinių klasių mokinių pasiekimų ir pažangos aprašu.
  - 21.5. pasibaigus pusmečiui, tėvai (globėjai) informuojami apie vaiko mokymąsi. Du kartus per metus pateikiami apibendrinti mokinių žinių bei pokyčių rezultatai.
- 22. Dėl švietimo pagalbos teikimo:**
- 22.1. mokymosi pagalbos teikimas vykdomas vadovaujantis gimnazijos nustatyta tvarka (**4 priedas**).
- Pagalbos specialiųjų poreikių mokiniams teikimo tvarka suderinta pagal patvirtintą Linkuvos gimnazijos specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarką, kuri paruošta vadovaujantis LR švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2017 m. rugpjūčio 30 d. Nr. V-657 ir pagal Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašą.
- 23. Dėl reikalavimų mokinio individualiam ugdymo planui sudaryti:**
- 23.1. Mokinio individualaus ugdymo plano forma suderinta metodinėje taryboje ir patvirtinta mokytojų taryboje. Mokinys, besimokantis pagal vidurinio ugdymo programą, individualų ugdymo planą rengia pats iš privalomų, privalomai ir laisvai pasirenkamų dalykų ir (ar) modulių. Individualus ugdymosi planas orientuojamas į mokinių kompetencijų plėtotę, apsisprendimą ir pasirengimą tolesniam mokymuisi, būsimai profesinei veiklai ir rengiamas bendradarbiaujant su pavaduotoja ugdymui, klasių auklėtojais, mokytojais, tėvais.
- 24. Dėl 5 klasės mokinių adaptacinio laikotarpio:**
- 24.1. klasių mokiniams skiriamas 1 mėnesio adaptacinis laikotarpis;
  - 24.2. rugsėjo 1-ąją penktos klasės mokinius sutinka auklėtojai;
  - 24.3. rugsėjį penktos klasės mokinius stebi soc. pedagogas, spec. pedagogas (reikalui esant padeda);
  - 24.4. spalio 1–15 d. renkasi 5-tų klasių auklėtojai, dalykų mokytojai, dirbantys penktose klasėse, buvę pradinių klasių mokytojai, soc. pedagogė, spec. pedagogė ir aptariama adaptacijos eiga dalykinėje sistemoje;
  - 24.5. pasiekimai rugsėjo mėnesį pažymiais nevertinami. Pusmečio pabaigoje žinios vertinamos iš gautų pažymių išvedant pusmečio pažymį. Apie tai nustatyta tvarka informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai);
  - 24.6. metodinės tarybos nutarimu, gamtamokslinis būrelis paruošia anketas, kurias pildo visi naujai atvykę mokiniai;
  - 24.7. adaptacijos rezultatai aptariami mokytojų tarybos posėdyje (sausio mėn.). Specialiųjų poreikių mokiniai adaptuojasi klasėje.
- 25. Dėl neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizavimo:**
- 25.1. neformaliojo ugdymo valandos ugdymo programoms įgyvendinti skiriamos atsižvelgiant į būrelių reikalingumą, paskirtį, mokinių pasirinkimą, mokyklos tradicijas ir į turimas krepšelio lėšas. Neformaliojo ugdymo programas siūlo mokytojai, specialistai, suderinę su metodine taryba. Minimalus mokinių skaičius – 8 (**5, 6 priedai**).
- 26. Dėl pamokų, skiriamų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti:**
- 26.1. pamokos, mokinių ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pasiekimams gerinti, skiriamos: mokinio pasirinktiems dalykams, dalykų moduliams mokytis, ugdymui

diferencijuoti ir kitai veiklai (mokymo(si) pagalbai, konsultacijoms ir kt.), kuri prisideda prie mokinių nuoseklaus kompetencijų ugdymo. Trumpos konsultacijos, trunkančios iki 5 pamokų, neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

27. Dėl mokiniui siūlomų papildomai pasirinkti dalykų, dalykų modulių programų, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir šių dienų aktualijas:

27.1. pasirenkamus dalykus, dalykų modulių programas 5–8, 1g–4g klasių mokiniams siūlo dalykų mokytojai, suderinę su mokyklos metodine taryba. Pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių, integruotų dalykų programas rengia mokytojai pagal mokyklos metodinėje taryboje nustatytą tvarką, jas tvirtina direktorius.

27.2. dalykų mokytojai, kurie dėsto mokomuosius dalykus, iš kurių yra vykdomi brandos egzaminai, iki rugsėjo 15 d. supažindina 3g klasių mokinius su egzamino programa.

28. Dėl mokinio pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio lygio keitimo:

28.1. Mokiniams sudaromos sąlygos pasirinkti dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309.

Keisti pasirinktą dalyką, dalyko kursą ar dalyko modulį mokinys gali atsiskaitęs (išlaikęs įskaitą) iš naujai pasirinkto dalyko programos ar dalyko, modulio programos, kurso (skirtumo). Jei įskaita išlaikoma pusmečio ar mokslo metų pabaigoje, įvertinimas, prie kurio pažymimas kursas raidėmis B (bendras) arba A (išplėstinis), įrašomas stulpelyje prie pusmečio ar metinių pažymių. Mokiniui, kuris mokysis pagal dalyko bendrąjį kursą ir kurį tenkina turimas išplėstinio kurso įvertinimas, laikyti įskaitos nereikia.

Dėl klasių dalijimo į grupes:

28.2. Atsižvelgus į skirtas mokymo lėšas klasės dalijamos į grupes per dorinio ugdymo (tikybos, etikos), užsienio k. (anglų, rusų, prancūzų), informacinių technologijų, kūno kultūros (1g–2g), technologijų (7 kl. dvi berniukų ir viena mergaičių grupės), atskiros mergaičių ir berniukų grupės, kai mokinių skaičius – 7 (pagal galimybes gali būti ir mažesnis);

29. Dėl laikinųjų grupių sudarymo principų ir jų dydžio:

29.1. Laikinių (mobiliųjų) grupių dydžio sudarymo, pagal skirtas mokymo krepšelio lėšas. Mokinių skaičius laikinojoje (mobiliojoje) grupėje nėra didesnis nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje:

29.2. iš tos pačios klasės mokinių, besimokančių pagal to paties dalyko programos kursą (bendrąjį ar išplėstinį), modulį ar pasirenkamąjį dalyką (pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose);

29.3. iš paralelių klasių mokinių, besimokančių pagal to paties dalyko programos kursą (bendrąjį ar išplėstinį), modulį ar pasirenkamąjį dalyką (pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose);

29.4. iš mokinių, turinčių panašias individualias savybes (gebėjimus, motyvaciją, mokymosi stilių), susidarius dalyko kurso programos antrai grupei (pagrindinio ugdymo programoje);

29.5. leisti sudaryti to paties dalyko kurso mobilią grupę, jei ją pasirinko 3–4 mokiniai (atsižvelgiant į krepšelio lėšas ir į maksimalų valandų skaičių (pagrindinio, vidurinio ugdymo programose).

29.6. Mobiliose grupėse maksimalus mokinių skaičius (30), išskyrus užsienio kalbas (21), lietuvių k. išplėstinį kursą (25), informacines technologijas (12).

30. Dėl mokymosi sąlygų sudarymo mokiniams mokytis ne tik klasėje, bet ir įvairiose aplinkose;

30.1. Sudaryti mokiniams sąlygas mokytis ne tik klasėje, bet ir miestelio parke, mokyklos teritorijoje, bažnyčioje, mokyklos muziejuje, skaitykloje ir kt. aplinkose.

31. Dėl švietimo pagalbos teikimo:

Pagalbos specialiųjų poreikių mokiniams teikimo tvarka suderinta pagal patvirtintą Linkuvos gimnazijos specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarką, kuri paruošta vadovaujantis LR švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

32. Dėl dalykų mokymo intensyvinimo:

- 32.1. Intensyvinant mokymą, pasirenkamojo dalyko braižybos bendro kurso programa išeinama per vienerius metus 3g klasėje;
- 32.2. pasirenkamųjų dalykų moduliai, žmogaus saugos programa 5–6 klasėse per vienerius metus išeinama 5 klasėje, 7–2g klasėse išeinama per pirmąjį ar antrąjį pusmetį;
- 32.3. intensyvinant atskiro dalyko ar kelių dalykų mokymąsi neviršijamas maksimalus mokiniui privalomų pamokų skaičius per savaitę.

33. Dėl ugdymo karjerai:

- 33.1. ugdymas karjerai vykdomas pagal karjeros centro veiklos planą, patvirtintą direktoriaus įsakymu (**7 priedas**);
- 33.2. ugdymas karjerai yra organizuojamas ugdymo proceso dienomis, skirtomis kultūrinei, meninei, pažintinei, prevencinei veiklai (Profesijos karjeros diena), per klasių valandėles, pasirenkamuosius dalykus, mokinių išvykas, individualias konsultacijas, per susitikimus su aukštųjų mokyklų, profesinių mokyklų dėstytojais, studentais ir kitus;
- 33.3. integruotas ugdymas karjerai etikos pamokose, vedamos specialios karjeros pamokos, individualios ir grupinės konsultacijos;
- 33.4. ugdymas karjerai integruojamas į dalykų programas. Mokytojas integravimą fiksuoja ilgalaikiame teminiame plane.

34. Dėl bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tikslų ir būdų:

- 34.1. su tėvai (globėjais, rūpintojais) bendradarbiaujama įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbant, rašant laiškus el. dienoje, lankantis namuose;
- 34.2. administracija du kartus per mokslo metus organizuoja Tėvų dienas, kuriose tėvai turi galimybę susitikti su vaikų mokytojais, administracija, klasės auklėtoju;
- 34.3. klasių auklėtojai ne rečiau kaip kartą per pusmetį organizuoja tėvų susirinkimus. Esant būtinybei, į juos kviečia dalykų mokytojus;
- 34.4. pasibaigus pusmečiui (mokslo metams), klasės auklėtojas tėvams išsiunčia pažangumo ir lankomumo ataskaitas bei supažindina su individualios mokinių pažangos suvestinėmis;
- 34.5. sudarius mokymo sutartį laikytis visų jos sąlygų, mokyklos Vidaus tvarkos taisyklių, mokinių elgesio taisyklių, kitų tvarką reglamentuojančių dokumentų reikalavimų.

35. Dėl mokykloje edukacinės kultūrinės veiklos vykdymo:

- 35.1. organizuoti įvairias išvykas į kultūrinius objektus (muziejus, kino teatrus, teatrus, bibliotekas ir kt.);
- 35.2. organizuoti įvairius renginius (parodas, išvykas, koncertus, akcijas, projektus ir kt.);
- 35.3. puoselėti mokyklos senas tradicijas, pasiruošti gimnazijos 100-ėčiui (organizuoti tradicinį susitikimą „Mes vėl drauge“, Paskutinio skambučio šventę ir kt.).

36. Dėl vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo ypatumų:

- 36.1. atsiradus nenumatytiems atvejams, mokykla ugdymo proceso metu gali koreguoti mokyklos ugdymo plano įgyvendinimą arba mokinio individualų ugdymo planą priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų ugdymo programoms įgyvendinti;
- 36.2. pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka. Pamokos trukmė – 45 min., 1kl. – 35 min.). Mokykla dalykų programose numatytiems pasiekimams pasiekti skiria minimalų pamokų skaičių. Pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pasiekimams gerinti, skiriamos: trumpalaikėms konsultacijoms, skirtoms mokinių mokymosi pasiekimams gerinti, mokinio pasirinktiems dalykams, dalykų

moduliams mokytis, ugdymui diferencijuoti ir kitai veiklai, kuri prisidėtų prie mokinių nuoseklaus kompetencijų ugdymo.

37. Dėl reikalavimų mokinių elgesiui:

37.1. Gimnazijos direktorius, kiekvienas mokinys ir vienas iš jo tėvų (globėjų / rūpintojų) pasirašo mokymo ir mokymosi sutartį, kurioje nurodomi šalių susitarimai dėl mokinių elgesio;

37.2. Mokiniai privalo laikytis mokymo ir mokymosi sutarties ir gimnazijos bendrų susitarimų bei mokinio taisyklių.

38. Dėl reikalavimų mokinio individualiam planui sudaryti:

38.1. individualus ugdymo planas sudaromas mokiniams, besimokantiems pagal Vidurinio ugdymo programą, ir mokiniams, mokomiems namuose;

38.2. mokinio individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant klasių auklėtojams, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir gimnazijos direktoriaus pavaduotojui ugdymui.

39. Norint padėti mokiniui sėkmingai mokytis, ugdymas individualizuojamas sudarant mokinio individualų ugdymo planą, kuriuo siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo galias pasiekti aukštesnius ugdymo(si) pasiekimus, ugdyti asmeninę atsakomybę, gebėjimus, įgyvendinti iškeltus tikslus.

40. Mokinio individualų ugdymo planą (ugdymo plano formą), suderintą su mokyklos metodinės tarybos sprendimu, sau rengia kiekvienas mokinys, besimokantis pagal Vidurinio ugdymo programą, dvejiems metams. Direktorius pavaduotoja ugdymui išaiškina vidurinio ugdymo specifiką, A ir B dalykų kursų ypatumus, padeda mokiniams pasirinkti dalykus, dalykų modulius, pasirenkamuosius dalykus, padėsiančius gilinti ir plėsti žinias, gebėjimus, tinkamai pasirengti brandos egzaminams ir tolimesniam mokymuisi. Klasių auklėtojas padeda mokiniams pildyti individualų ugdymo plano projektą. Mokinys, suderinęs su tėvais (globėjais) galutinį ugdymo plano variantą, pateikia pavaduotojai ugdymui iki rugsėjo 5 d.

Dalykai, dalykų kursai ir moduliai, vertinimo laikotarpiai suderinti su mokyklos metodinės tarybos sprendimu.

41. Atskirais atvejais mokinio individualus ugdymo planas sudaromas besimokantiems pagal pagrindinio ugdymo ir specialiesiems ugdymo(si) poreikiams pritaikytas programas (pvz., dėl mokymosi namuose ir kt.). Individualų ugdymo planą mokomam namuose ar besimokančiam savarankiškai mokiniui rengia direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

42. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą ir patiriančiam mokymosi sunkumų arba besimokančiam itin sėkmingai, jo tėvams (globėjams, rūpintojams) pageidaujant, gali būti sudaromas individualus ugdymo planas.

43. Mokinio individualus ugdymo planas sudaromas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokyklos vadovams, švietimo pagalbos specialistams.

44. Dėl brandos darbo reikalavimų supažindinimo ir organizavimo.

45. Dėl bendradarbiavimo su įvairiomis įstaigomis, įmonėmis ir kt.:

45.1. mokykla bendradarbiauja su „Atžalyno“, Žeimelio gimnazijomis, Pašvitinio, Balsių, pagrindinėmis mokyklomis, Žeimelio, Joniškio, Joniškėlio ž. ū. mokyklomis ir kt., siekdama užtikrinti įgyvendinamų ugdymo programų tęstinumą, nuoseklumą, perimamumą ir didinti mokinių galimybes rinktis dalykus ar jų modulius ne tik savo, bet ir kitose mokyklose.

46. Mokyklos ugdymo planas rengiamas vieneriems mokslo metams.

47. Mokyklos ugdymo planas suderintas su mokyklos taryba, mokytojų taryba, Pakruojo rajono savivaldybės švietimo skyriaus vedėju.

48. Mokyklos ugdymo planą patvirtino mokyklos direktorius.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE

49. Sudaro sąlygas mokiniui mokytis mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų pagarba vienas kitam grįstoje psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, užtikrina tinkamą ir savalaikį reagavimą į patyčių ir smurto apraiškas. Mokykloje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia mokyklos vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579“, (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. V-319 redakcija) „Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu“.
50. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas: pasirenka nuoseklią ir ilgalaikę socialines ir emocines kompetencijas ugdančią prevencinę programą, apimančią patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat joje dalyvauti, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“. Mokykla priėmė sprendimą dėl prevencinės programos „OLWEUS“ įgyvendinimo būdų: integruoti į klasės valandėles bei skirti atskirą laiką programai įgyvendinti, mokyklos pasirinktu būdu.
51. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma).
52. Į mokyklos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa).

Programos įgyvendinimas grindžiamas mokyklos bendruomenės sutelktiniu darbu: bendradarbiavimu tarp administracijos, mokytojų ir kitų specialistų, tarp mokyklos ir šeimos, bendromis mokyklos ir įvairių sveikatinimo institucijų pastangomis.

Siekdama **sėkmingai** įgyvendinti *Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą, mokykla:*

52.1. **Atliks** savo mokyklos Programos įgyvendinimo **poreikių analizę**;

52.2. **Įsivertins** turimus **resursus** (žmogiškuosius ir materialiuosius);

52.3. **Svarstė** galimus Programos **įgyvendinimo būdus**:

52.3.1. **integralusis** (ikimokykliniame, priešmokykliniame ir pradiniame ugdyme sveikatos ir lytiškumo ugdymas bei rengimas šeimai *integruotas* į dalykų programų turinį);

52.3.2. **integruojant į dalykus (biologiją, gamtą ir žmogų, chemiją, etiką, tikyba) + apibendrinamasis kursas** (5–8, 1g–2g ir 3g–4g) klasėse organizuojamos Programos visumą apimančios veiklos, kurios vykdomos privalomų ir pasirenkamų pamokų ir pažintinių dienų metu);

52.3.3. Mokykloje sudaromos sąlygos pagal poreikį mokiniams ilgosios pertraukos metu (iki 25 min.) būti fiziškai aktyviais.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

52. Mokykla, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, mokyklos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija, pilietinis ugdymas) su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:
- 52.1. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis, sudarydama galimybes mokiniams lankytis muziejų, bibliotekų organizuojamose programose ir renginiuose. Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, turi turėti kūrybines galimybes gilinti savo žinias, tobulinti pažintines kompetencijas ir ugdyti vertybines nuostatas;
- 52.2. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veiklose. Šios veiklos turi padėti mokiniams teorines pilietiškumo žinias įprasminti praktinėje ar projektinėje veikloje, bendradarbiaujant su įvairiomis vaikų ir jaunimo organizacijomis, interesų grupėmis, valdžios ir savivaldos institucijomis;
53. Mokiniui, kuris mokosi:
- 53.1. pagal pagrindinio ir vidurio ugdymo programas pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis. Šiai veiklai per mokslo metus skiriama 10 pamokų, atsižvelgiant į Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose numatytą turinį ir pasiekimus, mokinių amžių. Veikla siejama ne tik su mokyklos ugdymo tikslais, bet ir su mokinių mokymosi poreikiais. Ši veikla organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: pavyzdžiui, muziejuose, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose. Mokyklos sprendimu ši veikla organizuojama nuosekliai per mokslo metus.
- 53.2. pagal pagrindinio ugdymo programą privaloma socialinė-pilietinė veikla, kuriai skiriama ne mažiau kaip 10 valandų (pamokų) per mokslo metus. Mokykla priėmė sprendimą, atsižvelgiant į mokinių amžių (5–8, 1g–3g klasių mokiniams), šiai veiklai skirti ir 10 pamokų (valandų) per mokslo metus, 4g klasių mokiniams – 5 pamokas. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama dienyne. Mokiniai savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus kaupia patys. Organizuojant šio pobūdžio veiklas, sudaryti galimybę mokiniui atlikti jas savarankiškai arba grupelėmis ir glaudžiai bendradarbiaujant su asociacijomis, savivaldos institucijomis ir kt.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMOŠI KRŪVIO REGULIAVIMAS

54. Mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui organizuoja mokyklos veiklą, susijusią su mokinių mokymosi krūvių reguliavimu:
- 54.1. klasėje (grupėje) dirbantys mokytojai el. dienyne derina tarp savęs namų darbų apimtį ir kontrolinių užduočių atlikimo datas;
- 54.2. organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų, kontrolinių darbų stebėseną ir kontrolę;
- 54.3. mokytojas mokiniams per dieną skiria tik vieną kontrolinį darbą. Informaciją apie kontrolinį darbą mokytojas pateikia ne vėliau kaip prieš savaitę;
- 54.4. atostogų laikotarpiui namų darbai neskiriami;
- 54.5. visi kontroliniai darbai yra ištaisomi ir mokiniams grąžinami ne vėliau kaip po 1 savaitės.
- 54.6. mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, t. y. 5–8 klasių mokiniams, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius. Didesnis už

- minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams 1g–2g klasių mokiniams skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).
55. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, maksimalus pamokų skaičius per savaitę yra ne didesnis nei 10 procentų nuo minimalaus mokiniui skiriamų pamokų skaičiaus. Mokymosi pagalbai organizuoti skiriamos trumpalaikės konsultacijos, atsižvelgiant į mokinių mokymosi galias. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) panaudojant elektroninį dienyną ar kitu būdu informuojami apie mokinio daromą pažangą jam suteikus mokymosi pagalbą. Trumpos konsultacijos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.
  56. Mokinių mokymosi krūvis mažinimas integruojant dalykus ar jų dalį.
  57. Mokiniai, kurie lanko menų, sporto srities neformaliojo švietimo įstaigas, lanko privalomas muzikos ir kūno kultūros pamokas.
  58. Mokiniai, atleisti nuo kūno kultūros pamokų, tėvų (globėjų) raštišku prašymu tuo metu gali nelankyti pamokų. Tėvai užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą.
  59. Mokiniai per dieną turi ne daugiau kaip 7 pamokas. Mokyklos mokymosi krūvio optimizavimo priemonių planas patvirtintas direktoriaus įsakymu (**8 priedas**).

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

60. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis, susieta su keliamais mokyklos ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi Pradinio, Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Ugdymo programų aprašu, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą. Mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos tvarkos aprašas, patvirtintas mokyklos direktoriaus įsakymu, skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje.
61. Numatant mokinių, pradedančių mokytis pagal Pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą, atsižvelgiama į Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją. Mokyklos ugdymo plane ar jo prieduose aprašomas mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas.
62. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą derinamas formuojamasis ugdomasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:
  - 62.1. formuojamasis ugdomasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant ir gaunant grįžtamąjį ryšį (stebėti daromą pažangą, suteikti pagalbą laiku), siekiant gerinti mokinio pasiekimus. Mokykla diegia individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą ir tam naudoja turimus duomenis, pavyzdžiui, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų ir kt. sukurtus stebėjimo įrankius arba juos kuria pati ir veiksmingai taiko.

Individualios mokinio pažangos paskirtis – stebėti, ar mokinio įgytų kompetencijų lygis optimalus, atitinkantis jam keliamus tikslus ir jo individualias galias, siekius bei patirtį, ar mokinys nuolat ir nuosekliai išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų; ieškoti būdų, kaip skatinti mokinio savistabą, atkaklumą, savo veiklos / mokymosi į(si)vertinimą ir tobulinimą.

Individualios mokinio pažangos vertinime dalyvauja pats mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), ugdantys mokytojai ir kiti švietimo specialistai. Atsižvelgiant į vertinimo informaciją, koreguojamas mokinio mokymasis.
  - 62.2. diagnostinis vertinimas atliekamas pagal iš anksto su mokiniais aptartus vertinimo kriterijus ir paprastai taikomas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes;

- 62.2.1. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną neturėtų būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas;
- 62.2.2. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimą) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, individualiais pokalbiais;
- 62.2.3. apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, susietą su numatytais pasiekimais bendrosiose programose.
63. Mokykla, siekdama padėti kiekvienam mokiniui pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų:
- 63.1.1. užtikrina, kad mokiniai ugdymo procese laiku gautų mokyti padedantį vertinimą žodžiu ir raštu (2 kartus per mokslo metus);
- 63.1.2. mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, pasiekimams vertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema, išskyrus žmogaus saugą, dorinį ugdymą, pasirenkamųjų dalykų modulius;
- 63.1.3. mokytojai turi savas (mokinių skatinimo) vertinimo sistemas: plusai – minusai, mažieji – didieji pažymiai, kaupiamieji pažymiai, aprašomasis vertinimas t. t. (išsamesnis vertinimas pateikiamas kiekvieno dalyko mokytojo vertinimo sistemoje). Savo vertinimo sistemą mokytojai trumpai aprašo teminiuose planuose ir numato įvertinimų konvertavimo į dešimtbalę sistemą būdą.
64. Gimnazijos metodinės tarybos nustatyta tvarka, pasibaigus pusmečiui, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) gauna aiškia, laiku pateikiamą informaciją apie vaiko mokymąsi, individualią pažangą bei pasiekimus, mokymosi spragas ir reikiamą pagalbą. Jiems teikiama informacija apie mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimą.
65. Jeigu mokinys:
- 65.1. neatliko mokyklos numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo ar kt.), mokykla numato laiką, per kurį jis turi atsiskaityti, ir suteikia reikiamą mokymosi pagalbą, kol mokinys atsiskaito. Jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per mokyklos numatytą laiką neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų Pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“;
- 65.2. neatliko mokyklos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, suteikiama reikiama mokymosi pagalba.
66. Mokykla Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime dalyvauja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (valstybinės mokyklos biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomosios institucijos (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos), savininko (dalyvių susirinkimo) (kitos mokyklos) arba mokyklos vadovo sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (pusmečio) įvertinimą.
67. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos direktoriaus įsakymą, įrašas „neatestuota“ – jeigu mokinio pasiekimai nėra įvertinti.
68. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“:
- 68.1. tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas apie mokymosi pasiekimus;

68.2. apie mokinių pažangą ir pasiekimus tėvai informuojami: 1–4, 5–8 klasėse ir 1g–4g klasėse informuojami naudojant elektroninį dienyną, kurio adresas www.tamo.lt Tėvams (globėjams, rūpintojams), neturintiems galimybės naudotis elektroniniu dienynu, klasių auklėtojai kiekvieną mėnesį pateikia informacinius lapus apie mokinio ugdymo pasiekimus.

68.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ir specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS ĮGYVENDINANT PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

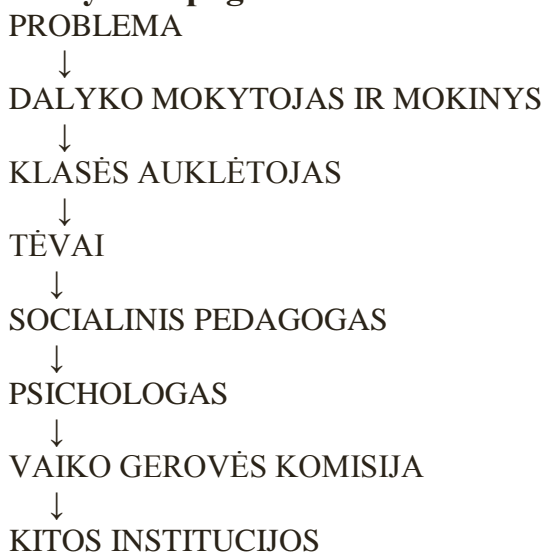
70. Mokinių pasiekimai mokykloje stebimi ir analizuojami, nuolat ir laiku identifikuojami mokiniui (mokiniam) kylantys mokymosi sunkumai. Sudaromos sąlygos kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo galias ir siekti kuo aukštesnių pasiekimų. Apie atsiradusius sunkumus klasės auklėtojas informuoja spec. pedagogą-logopedą, mokinio tėvus ir kartu tariasi dėl mokymosi pagalbos teikimo.
71. Mokykloje Direktorius įsakymu yra paskirta V GK pirmininkė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, atsakinga už mokymosi pagalbos sistemos organizavimą.
72. Mokymosi pagalbai teikti priimti konkretūs sprendimai:
- 72.1. mokymosi pagalbą mokiniams teikia socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas;
- 72.2. pirmiausia pagalbą teikia mokiniui jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas, vertinimą ir kt.;
- 72.3. mokymosi pagalbos teikimui skiriamos trumpalaikės konsultacijos, atsižvelgiant į mokinių poreikius.
- 72.4. TIKSLAS:
Atsižvelgiant į mokinio individualius gebėjimus ir poreikius, teikti mokiniui pagalbą mokantis ir bręstant kaip asmenybei.
- 72.5. UŽDAVINIAI:
- 72.5.1. analizuoti mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą;
- 72.5.2. skatinti bendradarbiavimą tarp mokinių, mokytojų, klasės vadovo, tėvų ir gimnazijos vadovų;
- 72.5.3. padėti mokiniui siekti Bendrosiose ugdymo programose numatytų konkrečių dalyko pasiekimų.
73. PAGALBOS TEIKIMO TVARKA:
- 73.1. Dalyko mokytojas nuolat stebi, fiksuoja mokinių pasiekimus jam patogia individualia tvarka (mokytojo užrašai, stebėjimo lapai ir pan.) ir identifikuoja mokymosi sunkumus;
- 73.2. Dalyko mokytojas suteikia mokymosi pagalbą, kai mokiniui nesiseka pasiekti Bendrosiose ugdymo programose numatytų konkrečių dalyko pasiekimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, mokiniui pageidaujant, po ligos ir pan.
- 73.3. Dalyko mokytojas suteikia pagalbą gerai besimokančiam mokiniui, siekiančiam dar geresnių rezultatų.
- 73.4. Mokinio mokymosi sunkumų problema sprendžiama bendradarbiaujant mokytojui, vaikui, klasės vadovui ir tėvams. Tėvai, klasės vadovas, mokytojas konsultuojasi su pagalbos mokiniui specialistais. Klasės vadovas užpildo lentelę (forma Nr.1) apie auklėtinių mokymosi, lankomumo ir elgesio problemas ir teikia soc. pedagogei, jei klasės

vadovo bendradarbiavimas su mokytojais, mokiniu ir jo tėvais, sprendžiant mokinio mokymosi ar lankomumo problemas, nedavė norimo rezultato.

73.5. Mokymosi pagalba teikiama:

- 73.5.1. mokančio mokytojo, pagalbą integruojant į mokymo ir mokymosi procesą, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.. Pagal galimybes teikia individualią pagalbą;
- 73.5.2. skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas lietuvių k., matematikos, užsienio kalbos, gamtos, socialinių mokslų mokomiesiems dalykams, kurių trukmę nustato direktorius įsakymu remdamasis Vaiko gerovės komisijos rekomendacijomis. Pagalbos teikimas fiksuojamas (forma Nr.2);
- 73.5.3. sudarant mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupes. Šios grupės gali būti sudarytos iš paralelių ar gretimų klasių mokinių lietuvių kalbos, matematikos, gamtos mokslų mokymosi sunkumams likviduoti. Mokymosi pagalbai teikti naudojamos pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pasiekimams gerinti. Pamokos skiriamos esant mokinių poreikiui, pakankant gimnazijai skiriamų mokymo lėšų ir fiksuojamos (forma Nr.2).
- 73.5.4. 3g–4g klasėse per išlyginamuosius ir paremiamuosius modulius, 1g–2g klasėse per modulius.
- 73.5.5. Mokytojai, klasės auklėtojas, specialistai jiems patogia tvarka stebi ir analizuoja vaiko, turinčio mokymosi sunkumų, mokymosi pokyčius ir du kartus per metus pristato Mokytojų tarybos posėdyje.
- 73.5.6. Mokyklos specialistai, esant reikalui, rekomenduoja vaikui kompleksinius tyrimus ar konsultacijas kitose įstaigose.

Mokymosi pagalbos teikimo mokiniui žingsniai:

Forma Nr.1

Mokymosi sunkumų, elgesio ir lankomumo problemų fiksavimo lentelė

Klasė.....

Klasės vadovas.....

Data.....

Eil. Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Mokymosi sunkumai ir kitos iškilusios problemos	Atlikti darbai sprendžiant problemą

Klasės vadovo prašymas dėl konkrečios pagalbos iš socialinio pedagogo, psichologo, Vaiko gerovės komisijos ar gimnazijos vadovų, sprendžiant mokinio mokymosi, lankomumo ar elgesio problemas.....
.....
.....

Forma Nr.2

Pagalbos teikimo fiksavimo lapas

.....
Mėnuo

Mokytojas.....

Dėstomas dalykas.....

Data	Laikas (nurodyti pamoką)	Mokinio vardas pavardė	Klasė	Tema/suteikta mokymosi pagalba	Mokinio parašas

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

74. Atsižvelgiant į neformaliojo vaikų švietimo ypatumus, veikla vykdoma aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus:

- 74.1. neformaliojo ugdymo valandos skiriamos, atsižvelgiant į būrelių reikalingumą, paskirtį, mokinių pasirinkimą, mokyklos tradicijas ir į turimas krepšelio lėšas. Neformaliojo ugdymo programos siūlo mokytojai, specialistai, suderinę su metodine taryba.
75. Rengiant neformalaus ugdymo programas prioritetai teikiami:
- 75.1. meniniam ugdymui, sportinei veiklai, technologinės krypties veiklai;
- 75.2. į neformaliojo švietimo veiklą įtraukti ne mažiau kaip 80 procentų gimnazijos mokinių;
- 75.3. neformaliojo ugdymo grupės mokinių skaičius ne mažesnis kaip 8 mokiniai;
- 75.4. baigiantis mokslo metams yra atliekama tiriamoji veikla popamokinės veiklos poreikiams išsiaiškinti. Tiriamoji medžiaga analizuojama. Pavaduotoja ugdymui, atsakinga už neformalų ugdymą, informaciją teikia mokyklos mokytojų tarybai.
76. Metodinėje taryboje aptariamoms neformalaus ugdymo programų rašymo galimybės, priimami sprendimai:
- 76.1. neformaliojo ugdymo veiklos programų projektai parengiami iki birželio 1 d.;
- 76.2. apie neformalaus ugdymo veiklos programų pasiūlą mokiniai informuojami klasių valandėlių metu baigiantis mokslo metams iki birželio 2 d. ir mokslo metams prasidėjus iki rugsėjo 10 d.;
- 76.3. iki rugsėjo 15 d. mokiniai nusprendžia, kokioje veikloje jie dalyvaus ir kiek laiko jai skirs.
77. Informacija apie neformaliojo švietimo veiklą nuolat pristatoma gimnazijos internetiniame puslapyje, mokyklos laikraštėlyje „Varpelis“ bei žiniasklaidoje.

DEVINTASIS SKIRSNIS

UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

78. Mokyklos metodinė taryba, mokytojų taryba, metodinės grupės, siekdamos mažinti mokymosi krūvius ir priartinti mokymąsi prie gyvenimo aktualijų, priima sprendimus dėl dalykų, kurių ugdymo turinys yra susijęs ar priskiriamas tai pačiai ugdymo sričiai, integravimo. Mokykla 3g-4g klasių mokiniams siūlo šias integruotas programas: socialinių mokslų, gamtos mokslų, menų ir technologijų.
79. Gimnazijoje vykdoma ši tarpdalykinė integracija:
- 79.1. bendrųjų kompetencijų, gyvenimo įgūdžių ugdymo, ugdymo karjerai bei prevencinės programos – į visus mokomuosius dalykus;
- 79.2. dalykų modulio programa, kai ją yra pasirinkę visi klasės ar tuo pačiu kursu besimokantys mokiniai, integruojama į atitinkamą dalyką;
- 79.3. į etiką – integruotas modulis „Šeimos etika“;
- 79.4. į tikyba – integruoti moduliai „Šventasis raštas“ 3g kl., „Pašaukimai gyvenimui“ 4g kl. ir t. t.
80. Mokyklos metodinės tarybos posėdyje analizuojama, kaip mokymosi procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų ir teikiama mokytojų tarybos posėdyje priimti sprendimus dėl tolesnio integravimo.
81. Integruojamųjų dalykų pamokų temos yra numatomos rengiamuose ilgalaikiuose dalykų planuose.
82. Integruotų pamokų apskaitai užtikrinti integruojamųjų pamokų turinį el. dienyne įrašo abiejų dalykų mokytojai apskaitai skirtuose puslapiuose.
83. Integravimo galimybės: integruoti kelių dalykų ugdymo turinį, kai kurias kelių dalykų temas ar problemas, integruojamųjų programų ir dalykų ugdymo turinį. Mokytojai tarpusavyje derina ir planuoja integravimo galimybes.
84. Integravimas turi būti įtrauktas į mokytojų rengiamus ilgalaikius planus, neformalaus ugdymo

programas, klasės vadovo veiklos planus. Mokytojai iš anksto planuoja integruotas kelių dalykų pamokas, įtraukia į gimnazijos einamojo mėnesio veiklos planus ir metodinės grupės veiklos dokumentus.

85. Integruotoje pamokoje turi būti siekiama dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų.
86. Integruotų pamokų apskaitai užtikrinti (jei pamokoje dirba du mokytojai) būtina integruojamų dalykų pamokų turinį dienyne įrašyti tų dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose.
87. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, prevencinių programų ir žmogaus saugos, etnokultūros, sveikatos ugdymo programų integravimas į gimnazijos ugdymo turinį pateiktas gimnazijos ugdymo plano 2017–2018 m. m. 19 p.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

88. Mokykla gali Bendruosiuose ugdymo planuose dvejiems metams nustatyta pamokų skaičių skirti trumpesniai laikotarpiui, kad mokiniai, intensyviau mokydami, dalyko bendrojoje programoje numatytus pasiekimus pasiektų per trumpesnę laikotarpį.
89. Mokyklos ugdymo plane rekomenduojama nurodyti: kokių dalykų mokymą numatoma intensyvinti, kaip tai bus organizuojama ir kaip bus įvertinti mokinių pasiekimai.
90. Mokykla, organizuodama ugdymo procesą, gali intensyvinti dalykų mokymą per dieną, savaitę, mokslo metus ar nustatyti kitokį ugdymo trukmės laikotarpį. Intensyvinant mokymąsi galima:
  - 90.1. per dieną dalykui mokytis skirti ne vieną, o keletą viena po kitos vykstančių pamokų, taip sudarant sąlygas organizuoti eksperimentus gamtos mokslų pamokose, projektinius darbus ir kt.;
  - 90.2. pamokas numatyti ne po vieną kiekvienai savaitės dienai, bet po daugiau tik keletui savaitės dienų;
  - 90.3. per tam tikrą mokslo metų laikotarpį, pavyzdžiui, antrąjį pusmetį ar pan., dalyko mokytis intensyviau.
91. Sprendimus dėl dalykų intensyvinimo mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą, priima mokykla, derindama mokyklos ir mokinių mokymosi poreikius; intensyvinant dalyko mokymą, turi būti išlaikomas bendras pamokų, skirtų dalykui per dvejus metus, skaičius ir neviršijamas maksimalus pamokų skaičius per savaitę, nustatytas pagal Higienos normą.
92. Dorinio ugdymo dalyko mokymą galima intensyvinti tik įgyvendinant vidurinio ugdymo programą.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

93. Ugdymo diferencijavimas – tai yra ugdymo tikslų, uždavinių, mokymo ir mokymosi turinio, metodų, mokymo(si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis.
94. Mokiniai skiriasi turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt. – tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius pritaikant mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo(si) priemones, tempą ir skiriamą laiką. Diferencijuotas ugdymas taip pat kompensuoja brendimo, mokymosi tempo netolygumus, atsirandančius mokinių amžiumi grįstoje vertikalios skirstymo klasėmis sistemoje.

95. Diferencijavimas gimnazijoje taikomas:
- 95.1. mokiniui individualiai (individualios konsultacijos, trumpalaikės ar ilgalaikės konsultacijos mokymosi pagalbai teikti, individualus darbas su mokiniais pamokų ir ne pamokų metu);
  - 95.2. mokinių grupei:
    - 95.2.1. tam tikriems tikslams pasiekti (pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, skirtingoms mokymosi strategijoms įgyvendinti);
    - 95.2.2. grupuojama pagal pasirinktus mokomųjų dalykų kursus 3g–4g klasėse;
    - 95.2.3. grupuojama pagal mokymosi pasiekimų lygį 3g–4g klasėse.
    - 95.2.4. sudaroma galimybė pasirinkti išlyginamuosius lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos išplėstinio kurso 3g klasėse, anglų k. B1 ir B2 mokėjimo lygių 3g klasėse modulius, skirtus spragų likvidavimui;
    - 95.2.5. sudaroma galimybė pasirinkti paremiamuosius biologijos, chemijos, istorijos, matematikos, 3g klasėse modulius, skirtus gilesniam dalyko mokymuisi;
    - 95.2.6. sudaroma galimybė pasirinkti matematikos, lietuvių k. modulius 1g, 2g klasėse pasiekimų skirtumams mažinti arba gabumams plėtoti;
    - 95.2.7. tam tikroms veikloms atlikti;
    - 95.2.8. 3g klasėse vykdomi mokinių kūrybiniai/projektiniai darbai.
  - 95.3. Siekiant geriau įgyvendinti mokyklos ugdymo turinį skirtingų poreikių bei gebėjimų mokiniams, diferencijavimas vykdomas per mokinių ugdymo poreikiams skirtas pamokas:
    - 95.3.1. 3g kl. mokiniams skiriamos dvi savaitinės pamokos matematikos moduliui „Plokštumos geometrija“, „Nestandartinių uždavinių sprendimas“;
    - 95.3.2. 4g kl. mokiniams skiriamos dvi savaitinės pamokos pasirenkamajam anglų k. moduliui „Kalbos rašymo būdai“;
    - 95.3.3. 3g kl. mokiniams lietuvių k. moduliai „Kalbos rašymo būdai“ (dvi savaitinės pamokos);
    - 95.3.4. 3g–4g kl. mokiniams skiriama viena savaitinė pamoka istorijos moduliui „Darbas su istorijos šaltiniais“;
    - 95.3.5. 3g–4g kl. mokiniams biologijos moduliui „Metodologija ir struktūriniai uždaviniai“ (viena savaitinė pamoka);
    - 95.3.6. 3g–4g kl. mokiniams skiriamos viena, dvi ar trys savaitinės pamokos šiems pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams, projektinei-kūrybinei veiklai:
      - 95.3.7. ekonomika (dvi savaitinės pamokos);
      - 95.3.8. braižyba (dvi savaitinės pamokos) 3g klasėje;
      - 95.3.9. šokis (viena savaitinė pamoka);
      - 95.3.10. kūrybinis/projektinis darbas – 3g kl. mokiniams (viena savaitinė pamoka);
      - 95.3.11. konsultacinės val. 5–8, 1g–2g, 3g–4g kl. mokiniams;
      - 95.3.12. 5a,b, 8a,b kl. mokiniams (po 0,5 savaitinės val.) lietuvių kalbos ir literatūros moduliui;
      - 95.3.13. 2g kl. mokiniams modulis „Lygčių ir nelygybių ir jų sistemų sprendimas“ (1 savaitinė valanda);
      - 95.3.14. 2g kl. mokiniams modulis „Rašyba ir skyryba“ (1 savaitinė valanda);
96. Siekiant tinkamai pritaikyti ugdymo turinį gabiesiems mokiniams ir padėti jiems pasiekti geresnių rezultatų, individualizavimas vykdomas:
- 96.1. įv. būreliuose (raumenų stiprinimo, šokio, ansamblio, dailės, dramos) 5–8, 1g–4g kl.;
  - 96.2. didesnis dėmesys skiriamas kūrybiniams skaitymams (lietuvių kalbai ir literatūrai);
  - 96.3. kūrybinių originalo skaitymams ir analizavimams;
  - 96.4. mokymams rašyti esė ir rengti pristatymus per lietuvių, užsienio k., socialinių mokslų pamokas;
  - 96.5. dalykų ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms;

- 96.6. projektiniams-kūrybiniais darbams, 3g klasių mokiniai rašo kūrybinius darbus pagal mokytojų pasiūlytas ar pačių pasirinktas temas.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

97. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis pasiekti aukštesnius ugdymo(si) pasiekimus, prisiimti asmeninę atsakomybę, įgyti reikiamas kompetencijas, išsikelti įgyvendinamus tikslus ir jų siekti.
98. Individualų ugdymo planą privaloma sudaryti:
- 98.1. mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą;
  - 98.2. asmeniui, atvykusiam mokytis iš užsienio;
  - 98.3. mokiniui, kuris mokomas namie.
99. Mokykla priima sprendimą dėl mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, individualaus plano sudarymo būtinumo. Rekomenduojama individualų planą sudaryti mokiniui, kurio pasiekimai žemi, arba mokiniui, kurio pasiekimai aukšti (ypatingai galinčių pasiekti aukščiausią ir aukštą lygmenis, gabumams plėtoti ir gebėjimams ugdyti ir siekti individualios pažangos).
100. Siekiant stebėti individualią mokinio pažangą ugdymo procese, rekomenduojama individualiame ugdymo plane apibrėžti individualius sėkmės kriterijus, numatyti mokinio ir mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) indėlį į mokinio mokymąsi ir kt. Individualus ugdymo planas turi būti aiškus ir suprantamas mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams). Mokinio individualus ugdymo planas mokykloje turi būti periodiškai peržiūrimas ir, jeigu reikia, koreguojamas.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

101. Bendradarbiavimo būdai su mokinių tėvais:
- 101.1. klasės tėvų susirinkimai;
  - 101.2. atvirų durų dienos;
  - 101.3. konferencijos, seminarai, individualūs pokalbiai;
  - 101.4. projektai, konsultacijos, el. dienyne.
102. Mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokinio pasiekimus informuoja:
- 102.1. mokykla:
    - 102.1.1. 1 kartą per metus organizuoja bendrą tėvų susirinkimą;
    - 102.1.2. organizuoja Tėvų dienas mokykloje;
    - 102.1.3. pateikia informaciją, susijusią su ugdymo proceso organizavimu, mokyklos internetiniame puslapyje, lankstinukuose, stenduose, elektroniniame dienyne;
  - 102.2. klasių auklėtojai:
    - 102.2.1. organizuoja ne rečiau kaip vieną kartą per pusmetį tėvų susirinkimus. Esant reikalui, kviečia į juos dalykų mokytojus;
    - 102.2.2. kas mėnesį išspausdina pažangumo ir lankomumo ataskaitas, signalinio trimestro pažangumo ir lankomumo rezultatus, pasibaigus pusmečiui – pusmečio pažangumo ir lankomumo ataskaitas, mokinio individualios pažangos suvestines ir su jomis supažindina tėvus pasirašytinai;

- 102.2.3. atsiradus mokymosi, lankomumo ar elgesio problemoms, klasės auklėtojas tėvus informuoja įvairiais būdais: lankydamasis namuose, telefonu, rašydamas laiškus, pastabas (pagyrimus) bei pranešimus elektroniniame dienyne.
- 102.3. mokytojai:
- 102.3.1. kiekvieną dieną pildydami elektroninį dienyną. Mokinių lankomumas ir pasiekimai į elektroninį dienyną įrašomi tą pačią dieną, kai mokinio žinios yra įvertinamos. Mokytojai elektroniniame dienyne taip pat pildo informaciją apie namų darbus, žymi kontrolinių darbų datas, rašo pastabas (pagyrimus);
- 102.3.2. pagal poreikį tėvus informuoja individualiai apie mokinio pasiekimus ir kitomis formomis (lankantis namuose, telefonu, rašant laiškus);
- 102.4. pagalbos mokiniui specialistai:
- 102.4.1. pagal poreikį tėvus informuoja individualiai apie mokinio pasiekimus elektroniniame dienyne ir kitomis formomis (lankantis namuose, telefonu, rašant laiškus).

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

103. Mokykla apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), informuoja valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos savininką (dalyvių susirinkimą) ir numato jo mokymąsi.
104. Mokykla, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi pasiekimus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Mokykla tuo atveju, kai asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pradinio ar pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, nustato jo mokymosi pasiekimų atitiktį pagal pokalbio metu su tėvais, pačiu mokiniu surinktus duomenis).
105. Mokykla parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, poreikius mokytis lietuvių kalbos, užtikrina reikiamą mokymosi pagalbą ir organizuoja jo mokymą kartu su bendraamžiais arba išlyginamosiose klasėse ar grupėse:
- 105.1. numato adaptacinio laikotarpio orientacinę trukmę;
- 105.2. pasitelkia mokinius savanorius, padėsiančius atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą;
- 105.3. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);
- 105.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;
- 105.5. numato atvykusio mokinio per adaptacinį laikotarpį individualios pažangos stebėjimą;
- 105.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.
106. Mokykla nustato atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, poreikius mokytis lietuvių kalbos ir organizuoja:

- 106.1. individualų lietuvių kalbos mokymąsi ir švietimo pagalbą, kai atvykęs mokinys per adaptacinį laikotarpį yra pajėgus pasiekti patenkinamą pasiekimų lygį pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programoje ir vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programoje;
- 106.2. jei atvykęs mokinys visai nemoka lietuvių kalbos, mokykla, suderinusi su tėvais, mokiniui siūlo mokytis viena klase žemiau, nei jis turėtų pagal baigtą užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą, ir integruoja atvykusį mokinį į klasę, kurioje jis kartu su kitais lanko dalį pamokų, o kitą dalį mokosi lietuvių kalbos išlyginamojoje klasėje ar grupėje;
- 106.3. jei per numatytą adaptacinį laikotarpį mokinys nepasiekia pagal sudarytą individualią programą numatyto patenkinamo pagrindinio ugdymo pasiekimų lygio, siūloma mokytis išlyginamojoje klasėje ar išlyginamojoje grupėje (mokslo metams ar trumpesniam laikotarpiui);
- 106.4. per adaptacinį laikotarpį mokinio pasiekimai pažymiais nevertinami, tačiau fiksuojama mokinio daroma pažanga.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

107. Mokinių mokymasis namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 (Žin., 2012, Nr. 114-5788), ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.
108. Mokiniai namie mokomi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais ar rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojo konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.
109. Namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 1–3 klasėse skiriama 9 savaitinės pamokos, 4 klasėje – 11 pamokų, 5–6 klasėse skiriama 12 savaitinių pamokų, 7–8 klasėse – 13, 1–2g klasėse – 15, 3–4g klasėse – 14. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokiniai lanko mokykloje. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos vadovo įsakymu mokinys gali nesimokyti dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą.
110. 4b klasės mokiniui Svajūnui Laimonui Mikelevičiui (11 savaitinių ugdymo valandų), 8b klasės mokiniui Mindaugui Malinauskui (13 savaitinių ugdymo valandų), 2ga klasė mokiniui Tomui Gudanavičiui (12 savaitinių ugdymosi valandų) skiriamas savarankiškas mokymasis, gydytojų konsultantų leidimu mokiniai mokosi mokykloje, išskyrus mokinį Tomą Gudanavičių. Sudaryti individualūs ugdymo planai, pamokų tvarkaraščiai. **(9 priedas)**.
111. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos vadovo įsakymu mokinys nesimoko menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių nesimoko, įrašoma „atleista“.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS

LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

112. Mokinių skaičius mobiliojoje (laikinojoje) grupėje diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai nemažesnis nei 5 mokiniai.
113. Klasės į grupes dalijamos šiems dalykams mokytis:
  - 113.1. doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikybą ir etiką;
  - 113.2. informacinėms technologijoms ir technologijoms;
  - 113.3. užsienio kalboms, jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinytis;
  - 113.4. kūno kultūrai (1g–2g klasėse).
  - 113.5. Laikinųjų grupių sudarymas:
    - 113.5.1. mobiliosios grupės sudaromos iš mokinių, pasirinkusių tą patį dalyko programos kursą, pasirenkamojo dalyko ar modulio programą;
    - 113.5.2. minimalus mokinių skaičius grupėje dalykui pagal modulį mokytis yra nemažesnis nei 5 mokiniai (siekiant užtikrinti dalykų mokymo tęstinumą išimties tvarka gali būti ir mažiau nei 5 mokiniai).
114. mokymosi, švietimo pagalbai teikti, pavyzdžiui, konsultacijoms ir pan., dalykams mokytis, atsižvelgiant į turimas krepšelio lėšas, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir pasiekimams gerinti skirtas pamokas.

SEPTINIOLIKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

115. Mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui organizuoja mokyklos veiklą, susijusią su mokinių mokymosi krūvių reguliavimu:
  - 115.1. klasėje (grupėje) dirbantys mokytojai el. dienyne derina tarp savęs namų darbų apimtis ir kontrolinių užduočių atlikimo datas;
  - 115.2. organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų, kontrolinių darbų stebėjimą ir kontrolę;
  - 115.3. mokytojas mokiniams per dieną skiria tik vieną kontrolinį darbą. Informaciją apie kontrolinį darbą mokytojas pateikia ne vėliau kaip prieš savaitę;
  - 115.4. atostogų laikotarpiui namų darbai neskiriami;
  - 115.5. visi kontroliniai darbai yra ištaisomi ir mokiniams gražinami ne vėliau kaip po 1 savaitės.
  - 115.6. mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, t. y. 5–8 klasių mokiniams, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams 1g–2g klasių mokiniams skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).
116. mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, maksimalus pamokų skaičius per savaitę yra ne didesnis nei 10 procentų nuo minimalaus mokiniui skiriamų pamokų skaičiaus. Mokymosi pagalbai organizuoti skiriamos trumpalaikės konsultacijos, atsižvelgiant į mokinių mokymosi galias. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) panaudojant elektroninę dienyną ar kitu būdu informuojami apie mokinio daromą pažangą jam suteikus mokymosi pagalbą. Trumpos konsultacijos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.
117. Mokinių mokymosi krūvis mažinamas integruojant dalykus ar jų dalį.

118. Mokiniai, kurie lanko menų, sporto srities neformaliojo švietimo įstaigas, lanko privalomas muzikos ir kūno kultūros pamokas.
119. Mokiniai, atleisti nuo kūno kultūros pamokų, tėvų (globėjų) raštišku prašymu tuo metu gali nelankyti pamokų. Tėvai užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą.
120. Mokiniai per dieną turi ne daugiau kaip 7 pamokas. Mokyklos mokymosi krūvio optimizavimo priemonių planas patvirtintas direktoriaus įsakymu.

II. SKYRIUS

PIRMASIS SKIRSNIS

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

121. Bendrojo ugdymo plano paskirtis – apibrėžti Pradinio ugdymo programos įgyvendinimo nuostatas, kuriomis vadovaudamasi mokykla gali savarankiškai ir tikslingai, atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės poreikius, planuoti ir organizuoti pradinį ugdymą.
122. Pradinio ugdymo turinio diferencijavimas, individualizavimas, integravimas nurodomi mokytojų trumpalaikiuose (savaitiniuose) planuose.
123. Įgyvendinamos programos: Nacionalinė smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams programa „Second step“ („Antrasis žingsnis“); žmogaus sauga (civilinė sauga, priešgaisrinė sauga ir saugus eismas) integruojama į mokomuosius dalykus.
124. Ugdomosios veiklos diferencijavimas ir individualizavimas, integravimas taikomas:
  - 124.1. lietuvių kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo integravimui su IKT 1a, 1b, 2, 3a, 3b, 4a, 4b klasėse;
  - 124.2. kryptingas meninis (šokio) ugdymas vykdomas 1a, 1b, 2, 3a, 3b, 4a, 4b klasėse;
  - 124.3. Klasės dalijamos į grupes doriniam ugdymui – 1a, 1b, 2a, 3a, 4a, 4b klasėse.
125. Mokytojų tarybai pritarus, ugdymo programa bus vykdoma pagal 2017–2019 mokslo metų Bendrojo pradinio ugdymo programos plano 23.3. lentelėje pateiktą plano variantą pritaikius jį mokyklos poreikiams ir galimybėms.
126. Pamokos trukmė 1-ose klasėse – 35 minutės, 2–4 klasėse – 45 minutės.
127. Pradinių klasių mokytojai renkasi Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos aprobuotas mokymosi priemones. Papildomą mokymo medžiagą renkasi savo nuožiūra, kuri aprobuota pradinių klasių metodinėje grupėje.
128. Ugdymo sričių/ugdymo dalykų programos įgyvendinimas:
129. **Dorinis ugdymas:**
  - 129.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tikybą. Dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) parašytą prašymą;
  - 129.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p.p“ arba „n.p“.
130. **Kalbinis ugdymas :**
  - 130.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (gimtosios) vartojimo žodžiu ir raštu pasiekimus, skaitymo, kalbos vartojimo kompetencijos yra ugdomos įgyvendinant ir kitas (ne lietuvių kalbos) Bendrosios programos ugdymo dalykų programas: panaudojant mokomąsias užduotis kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus;
  - 130.2. lietuvių kalbos dalykas yra pradinio ugdymo programos sudedamoji dalis ir jos mokoma:
    - 130.2.1. pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą lietuvių kalbos ir literatūros ugdymo programą;
    - 130.2.2. skiriant Bendrojo ugdymo plano 22.1 punkte nurodytos ugdymo valandos;
    - 130.2.3. lietuvių kalba pradinio ugdymo programoje mokoma integruotai.

131. **Pirmosios užsienio kalbos mokymas:**
- 131.1. (anglų kalbos) kalbos mokoma antraisiais - ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;
  - 131.2. anglų kalbai mokytis visose 2–4 klasėse skiriama po 2 pamokas per savaitę;
  - 131.3. anglų kalbą 4-ose klasėse dėsto pradinė klasių mokytojos (Ligita Masilionienė ir Lora Kriščiūnienė), turinčios anglų kalbos pažymėjimą, o 2, 3-iose klasėse anglų kalbos mokytoja Laura Prancelevičienė.
132. **Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:**
- 132.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdyti skiriama 1/2 „Pasaulio pažinimo“ dalykui skirto ugdymo laiko, (1/4) dalis laiko yra skiriama organizuoti ugdymą miestelio parke, miške, prie vandens telkinio ir pan.
  - 132.2. socialiniams gebėjimams ugdyti 1/4 „Pasaulio pažinimo“ dalyko laiko skiriama kultūrinės, socialinės veiklos pažinimui (lankantis mokyklos muziejuose, kultūros centre, bibliotekoje ir kt.).
133. **Matematinis ugdymas:**
- 133.1. organizuojamas vadovaujantis ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rekomendacijomis, standartizuotų testų rezultatais ir rekomendacijomis, pagal galimybes naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios priemonės.
134. **Meninis ugdymas** (dailė ir technologijos, muzika, šokis):
- 134.1. technologiniam ugdymui skiriama po 2 pamokas per savaitę;
  - 134.2. atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės meninio ugdymo poreikius ir mokyklos galimybes mokykloje;
  - 134.3. įgyvendinama šokio programa skiriant vieną ugdymo valandą iš kūno kultūros dalykui Bendrojo ugdymo plano 24.3 punkte skiriamų ugdymo valandų per savaitę, 2-ai klasei iš valandų, skirtų mokinių poreikiams tenkinti.
135. **Kūno kultūra:**
- 135.1. kūno kultūrai 1–4-ose klasėse skiriamos 3 pamokos per savaitę, viena iš jų –šokiui;
  - 135.2. mokykla 2-ose klasėse šokiui skiria po 1 papildomą pamoką iš valandų, skiriamų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti.
136. Grupinėms konsultacijoms, mokymo pagalbai teikti (gabiems mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų).
137. **Integruojamų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:**
- 137.1. Į bendrosios programos ugdymo dalykų turinį integruojama:
    - 137.1.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintų integruojamųjų Mokėjimo mokytis, Komunikavimo, Darna vystymosi, Kultūringo sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai. Šios programos atskirai nėra vykdomos;
    - 137.1.2. „Žmogaus saugos bendroji programa“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr.V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668), „Sveikatos ugdymo programa“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V- 1290 (Žin., 2012, Nr. 105-5347);
    - 137.1.3. Informacinės komunikacinės technologijos naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų;
    - 137.1.4. Mokytojas, formuodamas klasės mokinių ugdymo turinį, numato ugdymo dalykus, į kuriuos bus integruojamas Sveikatos ugdymo, Žmogaus saugos, etnokultūros ugdymo, prevencinių ir kitų programų, informacinių komunikacinių technologijų ugdymo turinys.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

138. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos ir švietimo ir mokslo ministro patvirtintais teisės aktais, reglamentuojančiais bendrojo ugdymo programose dalyvaujančių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą, ir bendrąja programa.
139. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, remdamasis mokykloje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymosi pasiekimus, poreikius ir galimybes. Planuodamas 1-os klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis – išvada apie vaiko pasiekimus (jei mokinsys lankė priešmokyklinę grupę).
140. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:
- 140.1. formuojamasis ugdomasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o esant reikalui ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;
  - 140.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo (si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes;
  - 140.3. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), yra taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną atliekamas vienas diagnostinis darbas;
  - 140.4. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais elektroniniame dienyne.
  - 140.5. mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas;
  - 140.6. apibendrinamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio laikotarpio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį (pusmetį) padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi:
  - 140.7. elektroniniame dienyne mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniai nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;
  - 140.8. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyne skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p.p“ arba „n.p“;
  - 140.9. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje dienyne skiltyje, įrašant „ p.p.“ arba „n.p.“;
  - 140.10. baigus pradinio ugdymo programą rengiama pasiekimų ir pažangos vertinimo suvestinė, ji perduodama mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.
141. **perskirstant kiekvienai klasei vieneriems metams skiriamą ugdymo valandų skaičių, išlaikomas bendras pradinio ugdymo programos koncentrai (per dvejus) skiriamas ugdymo valandų skaičius 2017–2018 mokslo metais:**

Dalykai	1–2 klasės	3–4 klasės	Iš viso valandomis
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	64	64	128
Lietuvių kalba	480	448	928
Užsienio kalba	64	128	192
Matematika	288	288	576
Pasaulio pažinimas	128	128	256
Dailė ir technologijos	128	128	256
Muzika	128	128	256
Kūno kultūra	160	192	352
Valandos skiriamos mokinių poreikiams tenkinti	64	96	160
Iš viso Bendrajai programai įgyvendinti	1504	1600	3104
Neformaliojo švietimo valandos	128	128	256

142. **Bendrosios programos ugdymo dalykams skiriamos ugdymo valandos per savaitę**

Dalykai	Dalyko savaitinių valandų skaičius							Iš viso val. (1–4 klasės)
	1	1a	2	3a	3b	4a	4b	
Dorinis ugdymas (tikyba)	1	1	1	1	1	1	1	7
Dorinis ugdymas (etika)	1	1	1	1	1	1	1	7
Kalbos:								
Lietuvių kalba	8	8	7	7	7	7	7	51
Anglų kalba			2	2	2	2	2	12
Matematika	4	4	5	4	4	5	5	32
Pasaulio pažinimas	2	2	2	2	2	2	2	14
Dailė ir technologijos	2	2	2	2	2	2	2	14
Muzika	2	2	2	2	2	2	2	14
Kūno kultūra	2	2	2	2	2	2	2	14
Šokis	1	1	1*	1	1	1	1	7
Privalomų ugdymo valandų skaičius mokiniui	22	22	23	24	24	23	23	162
Neformalusis ugdymas	1	2	2	2	2	2	2	13
Valandos skiriamos mokinių poreikiams tenkinti			1*					1*
Konsultacinės valandos mokinių pagalbai teikti						1*	1*	2*
Tarifikuojamų pamokų skaičius	24	25	27	27	27	27	27	184

Pastaba. Ugdymo valandų skaičių klasei per savaitę sudaro: privalomų ugdymo valandų skaičius visiems mokiniams, valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti skiriamos valandos, dalyko, kuriam mokyti klasė dalijama į grupes, ugdymo valandos.

III SKYRIUS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

143. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą. Mokiniui sudaromos sąlygos rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 „Dėl Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašas).
144. Mokykla nustato ir skiria adaptacinį laikotarpį. Mokykla, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, užtikrina Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų skiriamų pamokų skaičių per savaitę, nustatytą bendrųjų ugdymo planų 124 punkte, ir siūlo mokiniams pasirinkti kitų dalykų (kaip modulių) pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį:
- 144.1. lietuvių k. „Rašybos ir skyrybos“, matematikos „Lygčių, nelygybių ir jų sistemų sprendimo būdai“;
  - 144.2. klasių mokiniams skiriamas 1 mėnesio adaptacinis laikotarpis. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinti;
  - 144.3. dalykų programoms įgyvendinti skiriamas valandų skaičius (pagal esamą situaciją) mažinamas ne daugiau kaip 10 procentų, atsižvelgus į praėjusių mokslo metų ugdymo plano įgyvendinimą ir į rengiamo plano galimybes.
145. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Per mokslo metus socialinei-pilietinei veiklai skiriamos ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų). Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama el. dienyne.
146. Mokykla, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, gali:
- 146.1. ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ne tik mokykloje, bet ir motyvaciją mokytis skatinančiose saugiose aplinkose. Mokykloje susitariama, pavyzdžiui, kokiomis konkrečiomis dienomis ar savaitėmis per mokslo metus bus mokomasi ne pamokų forma. Mokykla ne pamokų forma organizuojamo ugdymo proceso trukmę perskaičiuoja į mokymosi pamokose laiką.
147. Pagrindinio ugdymo programos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, pirmiausia, panaudojamos mokymo (si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams ar dalykų moduliams mokytis, diferencijuoto ugdymo turiniui įgyvendinti, projektinei ir kitai veiklai.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

148. Mokykla, įgyvendinanti pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, užtikrina kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimų ugdymą per visų dalykų pamokas:
- 148.1. įtraukia šių gebėjimų ugdymą į mokyklos ugdymo turinį;
  - 148.2. priima reikiamus sprendimus dėl veiksmingų metodų mokinių kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimams tobulinti, pavyzdžiui: dalyko užduotims naudoti tekstus, uždarojo tipo testus papildyti atvirojo tipo klausimais, į kuriuos atsakant reikia argumentuoti, dalykinio rašymo užduotimis ir pan.;
  - 148.3. rūpinasi, kad mokiniams, kuriems reikalinga pagalba skaitant, rašant, kalbant, skaičiuojant, ji būtų teikiama, ir stebi jų daromą pažangą;
  - 148.4. sudaro sąlygas, kad mokiniai per visų dalykų pamokas tobulintų ir aukštesnius skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir skaičiavimo gebėjimus.
149. Pagrindinio ugdymo programa sudaryta iš ugdymo sričių.
150. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių kalba ir literatūra), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, socialinė-pilietinė veikla, ekonomika ir verslumas), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas (žmogaus sauga, sveikatos ugdymas, etninė kultūra ir kt.).
151. Mokykla priima sprendimus dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ ir Ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ įgyvendinimo formų mokyklos ugdymo turinyje.
152. Ugdymo sričių įgyvendinimas.
153. **Dorinis ugdymas.**
- 153.1. Dorinio ugdymo dalyką (etiką, tikybą) tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi vieną dorinio ugdymo dalyką. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikybą renkasi dvejiems metams (5–6, 7–8, 1g–2g klasėms).
  - 153.2. 5–8, 1g–2g klasėse dorinio ugdymo (tikyba arba etika) mokinių pasiekimai vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“.
154. **Lietuvių kalba ir literatūra.**
- 154.1. Nuo rugsėjo 1 d. 1–2g klasių mokiniai lietuvių kalbos mokysis pagal naujas lietuvių kalbos ir literatūros programas.
Mokykla, formuodama ugdymo turinį, siūlo 5, 8, 1g–2g, 3g–4g klasių mokiniams rinktis pasirenkamuosius dalyko modulius: „Rašyba ir skyryba“, „Skyryba ir kalbos vartojimas“. Moduliai sudaro galimybes individualizuoti ugdymo turinį pagal mokinių poreikius, mokyklos specifiką. Mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos išlyginti mokymosi spragas (skiria konsultacijas, siūlo mokymąsi laikinojoje (mobiliojoje) grupėje ir kt.).
155. **Užsienio kalbos.**
- 155.1. Pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 6-se klasėse orientuota į A2, o 7–8, 1g–2g klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.
  - 155.2. Antrosios užsienio kalbos mokymas privalomas nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų renka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų pats renkasi tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu antrąją užsienio kalbą (prancūzų, rusų).

- 155.3. Mokiniai, atvykusiems iš kitos mokyklos, pageidaujantiems tęsti pradėtą užsienio kalbos mokymąsi, sudaromos sąlygos užsienio kalbos mokytis švietimo ir mokslo ministro nustatytais mokymosi formomis ir mokymo proceso organizavimo būdais.
- 155.4. Jeigu mokinys (tėvams, globėjams pritarus) pageidauja toliau mokytis pradėtą kalbos, o mokykla neturi reikiamos kalbos mokytojo, jis gali norimos kalbos mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.
- 155.5. Užsienio kalbas keisti iki vidurinio ugdymo programos pradžios galima tik tuo atveju, jei mokinys yra atvykęs iš užsienio mokyklos ar kitos mokyklos ir mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtą kalbos mokymąsi ir yra gavusi tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimą raštu. Mokiniai sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus.
- 156. Matematika.**
- 156.1. Mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudotis nacionalinių ir tarptautinių tyrimų duomenimis, todėl daugiau skirti dėmesio įtvirtinant algebros, geometrijos uždavinius.
- 156.2. Stebėti mokinių matematikos pasiekimus ir, remiantis NMPP testų rezultatais, teikti pagalbą mokiniams (užduotis ir metodus spragoms įveikti), kurių pasiekimai žemi.
157. Būtina nuolat stebėti mokinių matematikos pasiekimus ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų rezultatais, kurie leidžia objektyviai įvertinti kiekvieno mokinio pasiekimus ir sudaryti galimybes stebėti individualią pažangą ir teikti reikalingą mokymosi pagalbą mokyklose), numatyti pagalbą mokiniams (užduotis ir metodus spragoms įveikti), kurių mokymosi pasiekimai žemi. Paprastai šių mokinių žemi ir skaitymo gebėjimai, todėl reikia skirti pakankamai laiko uždavinių tekstų analizei, jų vizualizacijai, užrašymui matematiniais simboliais.
158. Ugdant gabius matematikai mokinius ugdymo procesą labiau individualizuoti, diferencijuoti, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus pateikti įvairesnių, įdomesnių, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo uždavinių, naudotis nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ uždavimais (ir sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais. Rekomenduojama mokiniams lankyti matematikos būrelius, dalyvauti olimpiadose, konkursuose.
159. Tikslingai naudotis informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis priemonėmis matematiniam ugdymui (rengiant ir naudojant interaktyviasias užduotis). Ypatingai rekomenduojama naudotis atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“, apimančia geometriją, algebrą, statistiką.
- 160. Informacinės technologijos.**
- 160.1. Pagrindinio ugdymo programoje 7–8 klasėse skiriamos 35 dalyko pamokos. Siekiant nedidinti mokinių mokymosi krūvio, organizuojamas informacinių technologijų integruotas mokymas, pavyzdžiui, 7 klasėje I pusmetyje išeinama 17 pamokų teorijos, ir II pusmetyje – 17 pamokų integruojama į kitus dalykus, 8 klasėje II pusmetyje išeinama 17 pamokų teorijos ir I pusmetyje – 17 pamokų integruojama į dalykus.
- 160.2. Įgyvendinant mokymo modelį 7–8 kl., pagal kurį planuojama ir organizuojama dvi jų mokytojų pamoka: dalyko ir informacinių technologijų. Informacinių technologijų mokytojo darbui apmokėti naudojamos pamokos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti.
- 160.3. 1g–2g klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirinkamųjų programavimo pradmenų, „Kompiuterinės leidybos pradmenų“ arba „Tinklapių kūrimo pradmenų“ modulių. Modulį renkasi mokinys.
- 161. Socialinis ugdymas.**
- 161.1. Mokymąsi per socialinių mokslų pamokas grįsti tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas.
- 161.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, rajono savivaldybės, gyvenvietės ir miestelio) ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes istorijos ir geografijos

mokymą organizuoti netradicinėse aplinkose (pavyzdžiui, saugomų teritorijų lankytojų centruose, muziejuose, parkuose ir kt.).

161.3. 1g–2g klasėse mokinių projektinio darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti per mokslo metus skiriama 20–30 proc. dalykui skirtų pamokų.

161.4. Atsižvelgiant į mokymo priemones, istoriją 5-ose klasėse dėstyti eiliškumo tvarka (pvz., kursą pradėti dėstyti nuo Europos istorijos epizodų).

161.5. Pilietiškumo pagrindai 1g–2g klasėse dėstomi kaip atskiras dalykas, tik dalyko kai kurios temos integruojamos į artimus pagal turinį dalykus (pvz.: istoriją, lietuvių k., dorinį ugdymą);

161.6. Į pilietiškumo ugdymo programą yra integruota socialinė veikla:

161.6.1. socialiniu ugdymu siekiama, kad mokiniai įgytų supratimą demokratinėje visuomenėje, istorinį bei kultūrinį žmonijos bei lietuvių tautos palikimą;

161.6.2. išsiugdytų gebėjimus aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime, bendrauti ir bendradarbiauti;

161.6.3. gilintūsi į visuomeninį kontekstą, ugdytūsi visuomeninę atsakomybę, susipažintū su profesijomis, mokytūsi pažinti save ir savo poreikius bei galimybes;

161.6.4. socialinė veikla yra siejama su Bendrųjų programų tikslais ir uždaviniais.

162. Gamtamokslinis ugdymas.

162.1. Organizuojant gamtos mokslų dalykų mokymą nutarta:

162.1.1. vadovautis nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų TIMSS ir PISA rezultatais bei rekomendacijomis;

162.1.2. pagal galimybę gerinti mokinių eksperimentinius ir praktinius įgūdžius.

Siekiant gerinti gamtamokslinį raštingumą, pirmiausia, reikėtų tobulinti mokinių pasiekimus Žemės ir visatos bei gyvųjų sistemų ugdymo turinio srityse.

162.2. Mokykla užtikrina, kad:

162.2.1. per gamtos mokslų dalykų pamokas būtų mokomasi tiriant. Ypač tai svarbu mokant fizikos ir biologijos;

162.2.2. gamtos mokslų dalykų turinys apimtų mokinių gebėjimus analizuoti ir interpretuoti gamtamokslinių tyrimų ir duomenų rinkimo procedūras bei sąvokas, taip pat gebėjimų mąstyti ir diskutuoti gamtos temomis ugdymą;

162.2.3. gyvendinant numatytą gamtos mokslų turinį deramai dėmesio turi būti skiriama gamtamoksliniams tyrimams: stebėjimui, analizavimui, eksperimentavimui, modeliavimui, įvairioms praktinėms veikloms. Ugdymo procese mokiniai skatinami bendradarbiauti ir (ar) dirbti komandoje, derinami įvairūs ugdymo metodai ir ugdymo inovacijos. Ugdymo turinyje daugiau dėmesio skirti gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdiniame gyvenime.

162.2.4. Mokykla užtikrina, kad eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti būtų skiriama ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus. Nesant sąlygų atlikti eksperimentus mokykloje, kurioje mokosi mokinys, sudaromos sąlygos juos atlikti kitoje mokykloje, atviruose prieigos centruose ar kitose tam tinkamose aplinkose.

162.2.5. Mokykloje mokymosi aplinka gamtamoksliniam ugdymui pritaikyta eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti. Rekomenduojama dvi gamtos mokslų pamokas organizuoti vieną po kitos, sudarant galimybes atlikti ilgiau trunkančius eksperimentinius darbus ar projektus. Eksperimentinių ir praktinių darbų metu klasė gali būti dalijama į grupes, jeigu pakanka mokymo lėšų.

162.2.6. Atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamos mokymosi ištekliams už mokyklos ribų (mokslo parkų, verslo įmonių laboratorijomis, nacionaliniais parkais ir kt.), bet turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis.

- 162.2.7. Mokykla skatina mokinius įsitraukti į gamtos mokslų būrelių, pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių (pavyzdžiui, modeliavimo, aplinkosaugos, 3D spausdinimo ir kt.) veiklas, dalyvauti įvairiuose gamtamokslinio raštingumo konkursuose, organizuoja veiklą po pamokų, įtraukiančią mokinius į tyrinėjimus, arba, nesant galimybių tai atlikti mokykloje, siunčia mokinius į kitas institucijas.
163. **Meninis ugdymas.**
- 163.1. meninio ugdymo srities dalykus sudaro:
- 163.1.1. privalomieji – dailė, muzika;
- 163.1.2. pasirenkamieji – šokis.
164. **Technologijos.**
- 164.1. Mokinius, besimokančius pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, pradedama mokyti technologijų dalyko pagal privalomą 17 val. integruoto technologijų kurso programą, po to renkasi vieną iš penkių siūlomų technologijų programų: turizmo ir mitybos, statybos ir medžio apdirbimo, taikomojo meno, amatų ir dizaino, tekstilės ir aprangos.
- 164.2. Pasirinktą programą mokinys gali keisti pusmečio pabaigoje.
- 164.3. Mokiniui, kuris gimnazijos 1–2 klasėse mokėsi pagal mitybos programą, siūloma rinktis turizmo ir mitybos technologijų kryptį; tiems, kurie mokosi pagal tekstilės programą – tekstilės ir aprangos technologijų kryptį; pagal konstrukcinių medžiagų programą – statybos ir medžio apdirbimo technologijų kryptį; pagal dizaino ir technologijų programą – taikomojo meno, amatų ir dizaino, dekoratyvinės dailės ir technologijų kryptį.
- 164.4. 1g–2g klasių mokiniai mokosi pagal šias programas: berniukai – konstrukcinių medžiagų, mergaitės – dizaino ir technologijų.
- 164.5. Visi mokiniai, pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį mokosi mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos.
165. **Kūno kultūra.**
- 165.1. Pagrindinio ugdymo programoje kūno kultūrai skiriama 2 valandos per savaitę, todėl sudaromos sąlygos visiems mokiniams, pageidaujantiems sportuoti, lankyti jų pomėgius atitinkančius sporto būrelius (pvz.: šokio, sportinių žaidimų, krepšinio, raumenų stiprinimo ir pan.) mokykloje ar kitoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje. Mokykla pasirinktu būdu tvarko mokinių, lankančių šias veiklas, apskaitą.
- 165.2. Nuo 5 iki 8 klasės kūno kultūrai mokyti nesudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės, nes nepakanka mokymo lėšų. Atsižvelgiant į higienos normų reikalavimus bei turimas sąlygas ir į turimas krepšelio lėšas 1g–2g klasėse sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės.
- 165.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose kartu su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojų rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą arba tėvų pageidavimu šie mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne gimnazijoje. Šios grupės mokinių pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“, tačiau tėvų (globėjų) pageidavimu gali būti vertinami pažymiu. Tokiu atveju mokinių tėvai arba jis pats pateikia prašymą kūno kultūros mokytojui.
- 165.4. Mokiniai, atleisti nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, stebi pamoką, padeda mokytojui organizuoti veiklą ir kt.
- 165.5. Kūno kultūros pasiekimai mokinio pageidavimu vertinami pažymiais.
- 165.6. Pagrindinio ugdymo programoje kūno kultūros mokymas neintensyvinamas.
166. **Žmogaus sauga.** Žmogaus saugos ugdymas Pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis „Žmogaus saugos bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668)“.

- 166.1. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoje dėstomas kaip atskiras dalykas. Vidurinio ugdymo programoje integruojamas modulis „Krašto apsauga“.
167. Ugdymas karjerai:
- 167.1. Ugdymas karjerai vykdomas pagal Karjeros centro veiklos planą, patvirtintą direktoriaus įsakymu.
- 167.2. Ugdymas karjerai yra organizuojamas ugdymo proceso dienomis, skirtomis kultūrinei, meninei, pažintinei veiklai, prevencinei veiklai (Profesijos karjeros diena), per klasių valandėles, pasirenkamuosius dalykus, mokinių išvykas, individualias konsultacijas PIT, per susitikimus su aukštųjų mokyklų, profesinių mokyklų dėstytojais, studentais bei gimnazijos renginius.
- 167.3. Ugdymas karjerai integruojamas į dalykų programas. Mokytojas integravimą fiksuoja ilgalaikiame teminiame plane.
- 167.4. Ugdymo karjerai tikslas – rinkti, teikti ir vertinti informaciją, reikalingą planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, studijas, profesinės veiklos sritį ar darbą (informaciją apie švietimo ir mokslo institucijas, priėmimo taisykles, studijų ir mokymo programas, kvalifikacijas, profesijas, darbo rinką, profesinės karjeros galimybes ir kt.). Šioje veikloje yra naudojamos įvairios specializuotos interneto svetainės, spausdinti leidiniai, žinytai, organizuojami susitikimai su įvairių profesijų atstovais, išvykos į įmones, įstaigas, organizacijas ir pan.
- 167.5. Konsultavimo karjerai tikslas – teikti pagalbą mokiniams planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, studijas, profesinės veiklos sritį ar darbą, sprendžiant karjeros trikdžių problemas: pažinti ir įvertinti individualias savybes, profesijos ypatumus, karjeros galimybes, situaciją darbo rinkoje ir kt.
- 167.6. Gimnazija, skatindama pagarbą įvairioms profesijoms, birželio mėn. organizuoja tradicinį renginį „Verslo ir profesijų diena“, į kurį atvyksta rajono verslininkai, įvairių profesijų atstovai ir supažindina mokinius su verslo, darbo rinkos galimybėmis.
- 167.7. Kasmet 3–4 gimn. klasių mokiniai dalyvauja rajoniniame renginyje „Tarptautinė verslumo savaitė“, kuri vyksta Pakruojyje „Atžalyno“ gimnazijoje.
- 167.8. Ugdymo karjerai veiklą mokykloje organizuoja direktoriaus pavaduotoja ugdymui, koordinatorė, PIT konsultantai, atsakingi už profesinio orientavimo veiklos koordinavimą mokykloje.
168. **Etninės kultūros ugdymas.**
- 168.1. Etninė kultūra integruojama į dalykų turinį (lietuvių k., anglų k., istorijos, etikos ir kt.);
- 168.2. organizuojami tradiciniai renginiai: kalendorinės ir kitos šventės, vakaronės, išvykos, žygiai ir kt.);
- 168.3. vykdomas neformalusis ugdymas ansambliuose, būreliuose „Tautiniai šokiai“, „Žiogeliai“, „Jaunimėlis“ ir kt.;
- 168.4. etninė kultūra ugdoma per kūrybinius-projektinius darbus. 3g klasių mokiniai rašo etninės kultūros temomis kūrybinius darbus.
169. **Pagrindinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius**

Dalykai	5a klasė	5b klasė	6a klasė	6b klasė	7 klasė	8a klasė	8b klasė	I-oje dalyje (5–8) klasėse	1ga	1gb	2g	II-oje dalyje (1–2g) klasėse	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
Dorinis ugdymas (tikyba)	1	1	1	1	1	1	1	7	1	1	1	3	10
Dorinis ugdymas (etika)	1	1	1	1	1	1	1	7		1	1	2	9

Dalykai	5a klasė	5b klasė	6a klasė	6b klasė	7 klasė	8a klasė	8b klasė	I-oje dalyje (5 – 8) klasėse	1ga	1gb	2g	II-oje dalyje (1–2g) klasėse	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	5	5	5	5	5	35	4	4	5	13	48
Anglų kalba (1-oji)	3	3	3/3	3/3	3/3	3	3/3	33	3/3	3/3	3/3	24	57
Rusų k. (2-oji)	}	}	2/2	2	2/2	2	2	14	2/2	2	2/2	10	24
Prancūzų k. (2-oji)			2*	2*	2*	2*	6	2*	2*	4	10		
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	28	3	3	4	10	38
Informacinės technologijos	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1			10	1/1	1/1	1/1	6	16
Gamta ir žmogus	2	2	2	2				8					8
Biologija					2	1	1	4	2	2	1	5	11
Fizika					1	2	2	5	2	2	2	6	11
Chemija						2	2	4	2	2	2	6	10
Istorija	2	2	2	2	2	2	2	14	2	2	2	6	20
Pilietiškumo pagr.									2	2	1	5	5
Socialinė-pilietinė veikla**	10**	10**	10**	10**	10**	10**	10**	70**	10**	10**	10**	30**	100**
Geografija			2	2	2	2	2	12	2	2	1	5	17
Ekonomika ir verslumas													
Dailė	1	1	1	1	1	1	1	7	1	1	1	3	10
Muzika	1	1	1	1	1	1	1	7	1	1	1	3	10
Technologijos	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2/2	1/1	1/1	26	1,5/1,5*	1,5/1,5*	1/1*	8*	32
Kūno kultūra	3	3	2	2	2	2	2	16	2/2*	2/2*	2/2*	12*	28
Žmogaus sauga	1	1			0,5	0,5	0,5	3,5*	0,25	0,25	0,25	0,75*	4,25*
Pasirenk. dalykai, dalykų moduliai													
Lygčių, nelygybių ir jų sistemų sprendimas											1*	1*	1*
Rašyba ir skyryba			0,5*			0,5*	0,5*	1,5*			1*	1*	2,5*
Konsultacijos (pagalba mokiniui)													
Matematika				0,5*				0,5*	0,5*			0,5*	1*
Prncūzų k.							0,5*	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*	1*	1,5*
Lietuvių k.	0,5*	0,5*		0,5*				1,5*	1*	1*		2*	3,5*
Biologija											1*		1*
Geografija							0,5	0,5*	0,5*			0,5*	1*
Minimalus prival. pam. sk. mokiniui	26	26	28	28	29,5	30	30	197,5	31,75	31,75	32,25	95,75	293,25
Maksimalus prival. pam. sk. mokiniui	26	26	28	28	29,5	30	30	197	31,75	31,75	32,75	128,5	293,25
Nefor. ugdymas		2	2	2	2	2	2	12	1,5	2,5	2	6	18
Mokyt. tarifikuojamas pam. skaičius	30,5	32,5	39,5	40	44,5	34	40	261	44,75	46,25	47,75	138,75	399,75

IV SKYRIUS

VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

170. Vidurinio ugdymo programa vykdoma, vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Ugdymo programų aprašu, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Geros mokyklos koncepcija, Bendraisiais ugdymo planais, gali būti atsižvelgiama į Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašą ir į Linkuvos gimnazijos vidurinio ugdymo programos aprašą. (**10 priedas**).
171. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro:
- 171.1. privaloma dalis: privalomi mokytis dalykai ir privalomai pasirenkami dalykai ir (ar) moduliai;
172. laisvai pasirenkama dalis: pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai. Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai.
173. Mokykla nustato mokinio individualaus ugdymo plano struktūrą ir jo keitimo tvarką.
174. 3g klasių mokiniams siūloma rinktis modulį „Krašto apsauga“, į kurį integruota Žmogaus saugos programa.
175. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, kartu su mokykla pasirenkia individualų ugdymo planą. Mokykla sudaro sąlygas įgyvendinti individualų ugdymo planą ir siekia, kad jis pagilintų ir praplėstų pasirinktų sričių žinias, gebėjimus bei kompetencijas, pasirengtų laikyti brandos egzaminus ir testų tolesnį mokymąsi. Mokykla nustato pasirinktų individualaus ugdymo plano dalykų, dalyko programos kurso keitimo tvarką.
176. Mokykla, formuodama ir įgyvendindama ugdymo turinį pagal vidurinio ugdymo bendrąsias programas, priima sprendimus:
177. dėl Ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ įgyvendinimo formų mokyklos ugdymo turinyje:
- 177.1. rengia ir įgyvendina projektus/ brandos darbus. 3 gimn. klasių mokiniai rašo kūrybinį darbą pagal mokytojų pasiūlytas ar pačių pasirinktas temas. Mokiniai temas renkasi laisvai savo nuožiūra. Į individualaus 3 gimnazijos klasių mokinių mokymosi plano pamokų skaičių įskaičiuojami projektiniai/ kūrybiniai darbai;
- 177.2. dalykų metodinių grupių pirmininkai iki rugsėjo 5 d. surenka mokytojų siūlomų ilgalaikių projektų, kūrybinių darbų sąrašus, pateikia mokiniams informaciją. Mokinys gali siūlyti ir savo pasirinktą temą;
- 177.3. iki rugsėjo 20 dienos mokiniai pasirenka kūrybinio darbo konsultantą (mokytoją). Su konsultantu mokinys sudaro raštišką sutartį. Ypač skatinami komandiniai kūrybiniai projektiniai darbai, kuriuose mokiniai atskleidžia savo gebėjimus bendrauti, kūrybą, ieškojimus, stiprina savo profesinį pasirinkimą. Grupės sudaromos vienos ar iš paralelinių klasių mokinių pagal savo polinkius, interesus, gebėjimus, ketinimus ir kt. Darbai yra ilgalaikiai. Gruodžio mėnesį vyksta kūrybinių darbų eigos patikrinimas. Darbų baigimui ir registravimui skiriamas laikas – balandžio 15–30 d. d., gegužės 1–15 d. d. darbų

- konsultantai parašo recenziją ir atiduoda komisijos, kurioje darbas bus ginamas, pirmininkui;
- 177.4. parengtas kūrybinio darbo organizavimo tvarkos Aprašas (pridedama). **(11priedas)**
- 177.5. individualūs mokinių planai sudaromi 2 metams;
- 177.6. minimalus pamokų skaičius – 28. Per dieną neturėtų būti daugiau kaip 7 pamokos. Mokiniai mokosi mažiausiai 8 dalykų per dvejus metus, maksimalus dalykų skaičius per dvejus metus – 13; branduolį sudaro šie dalykai:
- dorinis ugdymas (tikyba arba etika);
  - lietuvių kalba ir literatūra;
  - užsienio kalba (siūloma anglų, rusų, prancūzų kalba);
  - matematika;
  - socialinio ugdymo mokinio pasirinktas vienas dalykas (istorija, geografija, integruotas istorijos ir geografijos kursas);
  - gamtamokslinio ugdymo mokinio pasirinktas vienas dalykas (biologija, fizika, chemija, integruotas gamtos mokslų kursas);
  - mokinio pasirinktas vienas meninio ugdymo (dailės, muzikos, integruotas menų ir technologijų kursas) arba technologinio ugdymo (taikomasis menas, amatai ir dizainas; tekstilė ir apranga; statyba ir medžio apdirbimas; dekoratyvinė dailė ir technologijos) dalykas;
  - kūno kultūra (bendroji kūno kultūra arba pasirinkta sporto šaka – krepšinis, tinklinis arba lengvoji atletika).
178. Užsienio kalbų dalyko bendroji programa pateikiama kursais, orientuotais į Europos Tarybos siūlomus A₁ ir A₂, B₁ ir B₂ kalbos mokėjimo lygius. Mokiniais rekomenduojama rinktis tuos užsienio kalbų mokymosi kursus, kurie atitinka jų užsienio kalbų pasiekimus.
179. 3g klasių mokinių užsienio kalbų pasiekimai buvo nustatyti naudojantis centralizuotai parengtais lygio nustatymo testais, pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS.
180. Mokiniais siūlomi šie pasirenkamieji dalykai: ekonomika, braižyba, užsienio kalba (prancūzų), šokis, etninė kultūra.
181. Mokiniais siūlomi dalykų moduliai: lietuvių kalbos ir literatūros „Skyryba ir kalbos vartojimas“, anglų kalbos „Kalbos rašymo būdai“, matematikos „Plokštumos geometrija“, istorijos „Darbas su istorijos šaltiniais“, chemijos „Organinė chemija“, biologijos „Metodologija ir struktūrinių uždavinių sprendimas“.
182. Mokiniai pamokas lanko mobiliomis (laikinosiomis) grupėmis.
183. Vienoje mobiliojoje (laikinojoje) grupėje mokosi tik tą patį dalyko programos kursą (bendrąjį ar išplėstinį), modulį ar pasirenkamąjį dalyką pasirinkę mokiniai.
184. Atskiro dalyko mokymui laikinoji (mobili) grupė sudaroma, jeigu jį pasirinko 5 mokiniai. Jeigu tai yra branduolio dalykas (pvz. chemija), bet jį pasirinko mažiau mokinių, esant lėšų mobili gali būti vis tiek suformuota arba formuojama jungtinė 3g–4g klasių grupė.
185. Mobilios grupės ir dalykų moduliams panaudojamos valandos, skirtos mokinių poreikiams tenkinti.
186. Esant lėšų, neformaliojo ugdymo turinį mokiniai pasirenka pirmąją mokslo metų savaitę pagal savo interesus ir mokytojų pasiūlytas programas.
187. Ugdymo proceso dienos, skirtos kultūrinei, meninei, sportinei, pažintinei veiklai, skiriamos:
- 187.1.1. mokyklos sprendimu 3g–4g klasių mokiniams šis mokymo kursas yra intensyvinamas;
  - 187.1.2. veiklai, susijusiai su ugdymu karjerai, organizuojama „Verslo ir profesijos diena“ gimnazijoje;
  - 187.1.3. savanoriškai užsiimti socialine-pilietine ar kita visuomenei naudinga veikla.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

188. Ugdymo sritys.

188.1. Dorinis ugdymas.

- 188.1.1. Vidurinio ugdymo programoje mokinys renkasi vieną dalyką – tikyba arba etika. Siekiant užtikrinti dalyko mokymosi programos tęstinumą ir nuoseklumą, mokinys renkasi etiką ar tikyba dvejiems mokslo metams.
- 188.1.2. Mokiniai, pasirinkę etiką, mokosi pagal šeimos etikos modulį.
- 188.1.3. Pasirinkę tikyba, mokiniai mokosi pagal dalyko modulius: „Meilė ir šeima“ (3g), „Pašaukimai gyvenimui“ (4g) kl.
- 188.1.4. vidurinio ugdymo programoje dorinio ugdymo (tickyba arba etika) mokinių pasiekimai vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

189. Kalbos.

189.1. Lietuvių kalba ir literatūra

- 189.1.1. Mokinys, atvykęs iš užsienio valstybės, lietuvių kalbos mokomas pagal jam sudarytą individualų ugdymo planą ir pirmus mokslo metus mokinio pasiekimai vertinami pagal individualius jo mokymosi pasiekimus.
- 189.1.2. Mokiniam, kurie nepasiekia lietuvių kalbos bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaro sąlygas išlyginti mokymosi spragas (skiria konsultacijas, siūlo mokymąsi laikinojoje (mobiliojoje) grupėje ir kt.).
- 189.1.3. Išplėstiniu kursu mokosi ne daugiau kaip 25 mokiniai.
- 189.1.4. Mokykla siūlo lietuvių kalbos ir literatūros programą papildančius pasirenkamuosius dalyko modulius. Mokiniai iš mokykloje siūlomų modulių programų renkasi pagal polinkius ir interesus. Moduliai sudaro galimybes individualizuoti ugdymo turinį pagal mokinių poreikius, mokyklos specifiką.
- 189.1.5. 3g klasių mokiniai atlieka tiriamuosius, kūrybinius-projektinius darbus.

190. Užsienio kalbos.

- 190.1. Vidurinio ugdymo programoje užsienio kalbų (anglų, rusų, prancūzų) dalyko ugdymo programa pateikiama kursais, orientuotais į Europos Tarybos siūlomus A1 ir A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius. Mokiniai renkasi tuos užsienio kalbų mokymosi kursus, kurie atitinka jų užsienio kalbų pasiekimus. Mokinių užsienio kalbų pasiekimai buvo patikrinti 2g klasėje:
- 190.2. centralizuotai parengtais lygio nustatymo testais, pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS.
- 190.3. dauguma 3g–4g klasių mokinių mokosi dviejų užsienio kalbų.
- 190.4. 2g klasių mokiniai tikrinasi žinias ir nustačius, kad mokinio pasiekimai (nepriklausomai nuo to, ar mokinys pagal pagrindinio ugdymo programą mokėsi tos kalbos kaip pirmosios arba antrosios užsienio kalbos) yra:
  - 190.4.1. B1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B2 lygio kursą;
  - 190.4.2. A2 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B1 lygio kursą;
  - 190.4.3. A1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis A2 lygio kursą;
  - 190.4.4. nustačius mokinių lygį, užsienio kalbų ugdymas organizuojamas grupėse, kuriose visi arba dauguma mokinių siekia to paties lygio.

191. Galimi įvairūs užsienio kalbų mokymosi pasirinkimo variantai:

- 191.1. tęsti pradėtą dviejų kalbų mokymąsi pagal pagrindinio ugdymo programą ir siekti vienos kalbos B2 arba B1 ir kitos kalbos B1 arba A2 lygiu. Taip pat gali būti pradama mokytis A1 arba A2 lygiu trečiosios užsienio kalbos;
- 191.2. tęsti vienos užsienio kalbos mokymąsi B2 arba B1 lygiu ir pradėti mokytis naujos kalbos (prancūzų) ir siekti A1/A2 lygio;

- 191.3. tęsti vienos iš pradėtų užsienio kalbų mokymąsi ir siekti B2 arba B1 lygio;
- 191.4. skiriamas vienodas valandų skaičius nepriklausomai nuo pasirinktos kalbos ar siekiamo lygio. Nurodytas bendras valandų skaičius skirstomas grupėms, siekiančioms skirtingų kalbinės kompetencijos pasiekimų lygio;
- 191.5. užsienio kalbos dalykų modulių programos papildo B2, B1 arba A2 kurso programas.
192. **Informacinės technologijos.** Jei mokinys, pasirinkęs išplėstinį kursą, pagrindinėje mokykloje nesimokė pasirinkto modulio (išskyrus Duomenų bazių kūrimo ir valdymo modulį), jam sudaromos sąlygos papildomai mokytis išlyginamojo modulio temų. Išlyginamųjų modulių programos atitinka Informacinių technologijų pagrindinio ugdymo bendrosios programos Programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų arba Tinklalapių kūrimo pradmenų modulių programas.
193. **Socialinis mokslas.** Iš pasirenkamųjų dalykų mokinys renkasi ekonomiką ir verslumą.
194. **Gamtamokslinis ugdymas.**
- 194.1. Organizuojant gamtos mokslų dalykų mokymą nutarta:
- 194.1.1. vadovautis nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais bei rekomendacijomis;
- 194.1.2. pagal galimybę gerinti mokinių eksperimentinius ir praktinius įgūdžius;
- 194.1.3. vidurinio ugdymo programoje mokiniui siūloma rinktis integruotą gamtos mokslų kursą.
195. **Meninis ugdymas.**
- 195.1. Meninio ugdymo srities dalykus sudaro:
- 195.1.1. privalomieji – dailės, muzikos;
- 195.1.2. pasirenkamasis – šokio;
- 195.1.3. mokinys gali rinktis integruotą menų ir technologijų programą.
196. **Technologinis ugdymas.**
- 196.1. Mokiniui, kuris gimnazijos 1–2 klasėse mokėsi pagal mitybos programą, siūloma rinktis turizmo ir mitybos technologijų kryptį; tiems, kurie mokosi pagal tekstilės programą – tekstilės ir aprangos technologijų kryptį; pagal konstrukcinių medžiagų programą – statybos ir medžio apdirbimo technologijų kryptį; pagal dizaino ir technologijų programą – taikomojo meno, amatų ir dizaino technologijų kryptį.
197. **Kūno kultūra:**
- 197.1. Vidurinio ugdymo programoje mokiniams siūloma bendroji kūno kultūra (B ir A kursu) arba sporto šaka: krepšinis, tinklinis, lengvoji atletika. Bendrajai kūno kultūrai sudarytos atskiros mergaičių ir berniukų grupės.
- 197.2. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose kartu su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojų rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą arba tėvų pageidavimu šie mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne gimnazijoje. Šios grupės mokinių pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“, tačiau tėvams (globėjams) pageidaujant gali būti vertinami pažymiu. Tokiu atveju mokinių tėvai arba jis pats pateikia prašymą kūno kultūros mokytojui.
- 197.3. Mokiniai, atleisti nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos stebi pamoką, padeda mokytojui organizuoti veiklą ir kt.
- 197.4. Mokinys renkasi bendrąją kūno kultūrą arba iš mokyklos siūlomų sporto šakų: krepšinį, lengvąją atletiką, tinklinį ir kt.;
- 197.5. Kūno kultūros pasiekimai mokinio pageidavimu vertinami pažymiais.
- 197.6. Vidurinio ugdymo programoje kūno kultūros mokymas neintensyvinamas.
198. **Žmogaus sauga:** vidurinio ugdymo programoje – į žmogaus saugos kursą integruotas modulis „Krašto apsauga“.

199. Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti 3gab – 4gab kl. mokinių skiriamų pamokų skaičius per savaitę ir per dvejus metus

Dalykų sritys, dalykai	Bendrasis kursas/ kalbos mokėjimo lygis	Išplėstinis kursas/ kalbos mokėjimo lygis	Iš viso valandų	Bendrasis kursas/ kalbos mokėjimo lygis	Išplėstinis kursas/ kalbos mokėjimo lygis	Iš viso valandų
	3g 2017-2018			4g 2018-2019		
Dorinis ugdymas:						
Tikyba	1B		1	1B		1
Etika	1B		1	1B		1
Kalbos:						
Lietuvių kalba ir literatūra	4B	5A, 5A	14	4B	5A, 5A	14
Anglų kalba	3B	3,3 (B2)	9	3B	3,3 (B2)	9
Rusų k.	3B		3	3B		3
Socialinis ugdymas:						
Istorija	2B	3A	5	2B	3A	5
Geografija	2B		2	2B		2
Integruotas social. Mokslų kursas						
Matematika	3B	4A,4A	11	3B	5A,5A	13
Informacinės technologijos	1B	2A	3	1B	2A	3
Gamtamokslinis ugdymas:						
Biologija	2B	3 A	5	2B	3 A	5
Fizika	2B	3 A	5	2B	4 A	6
Chemija	2B	3 A	5	2B	3 A	5
Integruotas gamtos mokslų kursas						
Meninis ugdymas ir technologijos:						
Dailė	2B		2	2B		2
Muzika	2B		2	2B		2
Statyba ir medžio apdirbimas (jung. Su 4g)	2B		2	2B		2
Tekstilė ir apranga	2B		2	2B		2
Kūno kultūra:						
Bendroji kūno kultūra	2B,2B		4	2B,2B		4
Sporto šakos:						
Krepšinis	2B		2	2B		2
Pasirenkamieji dalykai:						
Braižyba	2		2			
Prancūzų k.						
Ekonomika	2		2	2		2
Šokis	1		1	1		1
Projektinis – kūrybinis darbas	1		1			
Žmogaus sauga (Krašto apsauga**)	0,5		0,5	0,5		0,5
Dalykų moduliai:						
Rašybos mokymasis		1,1	2		1,1	2
Nestandartinių užd. sprendimas		1,1	2		1,1	2
Anglų k. "Kalbos rašymo būdai"		1,1	2		1,1	2
"Darbas su istorijos šaltiniais"		1	1		1	1
Biologijos metod.ir kompl. užd.		1	1		1	1
Chemija		1	1		1	1
Fizika						
Konsultacinės valandos	3,5		3,5	3,5		3,5
Neformalusis švietimas:						
Vokalinė instr. studija	1		1	1		1
Ansamblis	1		1	1		1
Šiuolaikinis šokis	1		1	1		1
Dailės studija	1		1	1		1
Futbolas	1		1	1		1
Iš viso naudojamų valandų	55	47	102	47	55	102

** Į žmogaus saugos kursą integruotas modulis „Krašto apsauga“.

200. Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per savaitę 3g-4g klasėje 2017–2018 m. m.

Dalykų sritys, dalykai	Bendrasis kursas/ kalbos mokėjimo lygis	Išplėstinis kursas/ kalbos mokėjimo lygis	Iš viso valandų	Bendrasis kursas/ kalbos mokėjimo lygis	Išplėstinis kursas/ kalbos mokėjimo lygis	Iš viso valandų
	3gab 2016–2017			4gab 2017–2018		
Dorinis ugdymas:						
Tikyba	1B		1	1B		1
Etika	1B		1	1B		1
Kalbos:						
Lietuvių kalba ir literatūra	4B	5A, 5A	14	4B	5A, 5A	14
Anglų kalba	3 (B1)	3 (B2), 3(B2)	9	3 (B1)	3B, 3B (B2)	9
Rusų k.	3 (B1)		3			3
Prancūzų k.	3 (B1)		3	3 (B1)		3
Socialinis ugdymas:						
Istorija	2B	3A	5	2B	3A	5
Geografija	2B		2	2B		2
Matematika	3B	4A, 4A	11	3B	5A, 5A	13
Informacinės technologijos	1B	2B	3	1B		1
Gamtamokslinis ugdymas:						
Biologija	2B	3 A	5	2B	3 A	5
Fizika		3 AB	3		4 AB	4
Chemija	2B	3 A	5	2B	3 A	5
Meninis ugdymas ir technologijos:						
Dailė	2B		2	2B		2
Muzika	2B		2	2B		2
Statyba ir medžio apdirbimas	2B		2	2B		2
Taikomasis menas, amatai, dizainas	2B		2	2B		2
Tekstilė ir apranga						
Kūno kultūra:						
Bendroji kūno kultūra	2B,2B		4	2B,2B		4
Krepšinis (sporto šaka) jung. su 4g	2B		2	2B		2
Pasirenkamieji dalykai:						
Braižyba	2		2			
Ekonomika	2		2	2		2
Šokis	1		1	1		1
Žmogaus sauga (Krašto apsauga**)	0,5		0,5	0,5		0,5
Projekt.- kūrybinis darbas	1		1			
Konsultacinė val.	3		3	4,5		4,5
Dalykų moduliai						
Skyrybos ir kalbos vartojimas		1,1	2		1,1	2
Plokštumos geometrija		1,1	2		1,1	2
Anglų k. "Kalbos rašymo būdai"		1,1	2		1,1	2
"Darbas su istorijos šaltiniais"		1	1		1	1
Biologija "Metodl.ir užd.spr.		1	1		1	1
Chemija						
Neformalusis ugdymas:						
Ansamblis	1		1			
Šiuolaikinis šokis	1		1	1		1
Raumenų stiprinimas	1		1	1		1
Dailės studija	1		1	1		1
Drama				2		2
Iš viso naudojamų valandų	56	46	102	51	47	98
			-			

** Į žmogaus saugos kursą integruotas modulis „Krašto apsauga“.

V SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS AT SIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

201. Mokykla, rengdama mokyklos ir mokinio individualųjį ugdymo planą, turi sudaryti sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą ir būtiną švietimo pagalbą.
202. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir šio skyriaus nuostatomis (jei šiame skyriuje neregamentuojama, mokykla vadovaujasi kitomis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis, reglamentuojančiomis švietimo programų įgyvendinimą) ir atsižvelgia į:
  - 202.1. formaliojo švietimo programą;
  - 202.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;
  - 202.3. individualizuoto ugdymo ir švietimo pagalbos reikmę, vykdydama švietimo pagalbos specialistų, mokyklos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas;
  - 202.4. mokyklos galimybes (specialistų komanda, mokymo(si) aplinka, mokymo ir švietimo pagalbos lėšos).
203. Mokykla, pritaikydama ugdymo planą mokinio reikmėms ir vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 124, 143 punktuose nurodytu pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, gali:
  - 203.1. iki 30 procentų koreguoti dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičių (nemažindamos nustatyto mokiniui minimalaus pamokų skaičiaus per savaitę);
  - 203.2. planuoti specialiąsias pamokas ir (ar) didinti pamokų, skirtų ugdymo sričiai, socialinei veiklai, ugdymui profesinei karjerai, medijų ir informaciniam raštingumui ir t. t., skaičių, siekiant plėtoti asmens kompetencijas ir tenkinti ugdymosi poreikius;
  - 203.3. keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgdamos į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas;
  - 203.4. keisti pamokų trukmę, dienos ugdymo struktūrą, atsižvelgdamos į mokinio galias ir sveikatą, poilsio poreikį, keliamus individualius ugdymo tikslus;
  - 203.5. formuoti nuolatinės ar laikinąsias grupes, pogrūpius iš tos pačios ar skirtingų klasių mokinių.

ANTRASIS SKIRSNIS

INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

204. Pradinio ugdymo individualus ugdymo planas rengiamas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių. Planas rengiamas siekiant tenkinti jo pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmes, padėti mokytis, pripažįstant ir plėtojant jo gebėjimus ir galias, teikiant švietimo pagalbą.
205. Mokykla, rengdama individualų ugdymo planą:
- 205.1. gali pritaikyti bendrąjį ugdymo planą iki 20 procentų koreguodama dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių ugdymo valandų skaičių, nurodytą Bendrojo ugdymo plano 22 punkte bei 32.6 papunktyje;
  - 205.2. numatyti specialiąsias pamokas, siūlyti kitus dalykus, galinčius ugdyti mokinių raštingumą, suteikti bendrąsias ir dalykines kompetencijas, padėsiančias būti savarankiškesniems, ugdytis pagal aukštesnio lygmens ugdymo programą.
  - 205.3. gali didinti ugdymo valandų skaičių, skirtą meniniam, technologiniam;
  - 205.4. gali teikti mokymosi pagalbą, padedančią įveikti mokymosi sunkumus, kylančius dėl specialiųjų ugdymosi poreikių;
  - 205.5. 1–2 valandomis gali sumažinti minimalų pamokų skaičių per savaitę, didinant neformaliojo švietimo valandų skaičių besimokantiems pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą;
  - 205.6. per mokslo metus gali keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų skaičių;
  - 205.7. gali intensyvinti mokiniui teikiamą specialiąją pedagoginę ar mokymo pagalbą nustatytą laikotarpį, skirdama papildomų ugdymo valandų kiekvienam mokiniui individualiai ar mokinių grupei;
  - 205.8. turi užtikrinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo tęstinumą ir nuoseklumą.
206. Sutrikusios klausos mokiniams mokykla skiria:
- 206.1. lietuvių kalbai – 6–8 valandas, dailei – 1 ugdymo valandą, muzikinei ritmikai – 2 ugdymo valandas;
  - 206.2. tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualioms pratyboms – 2 ugdymo valandas (kochlearinių implantų naudotojams 2–3 ugdymo valandas) kiekvienam mokiniui per savaitę. Tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualios pratybos vyksta per lietuvių kalbos pamokas ar po pamokų. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti;
207. Mokinys, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių dėl intelekto, klausos, kalbėjimo ir kalbos, įvairiapusių raidos ir mokymosi sutrikimų, turintis kochlearinius implantus, gali:
- 207.1. nesimokyti ar pradėti vėliau mokytis užsienio kalbos;
  - 207.2. nesimokyti muzikos ar ją keisti kitu, meninio ugdymo dalyku (sutrikusios klausos);
  - 207.3. būti atleidžiamas nuo technologijų dalyko pamokų (turintis judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų).
208. Mokiniam, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas atsižvelgiant į mokinio galias, mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą ir klasės paskirtį:
- 208.1. turintiems nežymų intelekto sutrikimą, ugdymo planas rengiamas:
    - 208.1.1. vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 22 punkte bei 32.6 papunktyje dalykų programoms įgyvendinti nurodytu savaitinių ugdymo valandų skaičiumi, kuris gali būti keičiamas iki 15 procentų;

- 208.1.2. turintiems kompleksinių sutrikimų, kurių derinio dalis yra nežymus intelekto sutrikimas, ugdymo plane reikia skirti specialiųjų pamokų sutrikusioms funkcijoms lavinti ir individualiai ar grupei specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.
209. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo individualus ugdymo planas rengiamas:
- 209.1. atsižvelgiant į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas, ugdymo programą, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą;
- 209.2. mokiniui, kuris mokosi nuotoliniu ar savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu;
- 209.3. kai mokiniui pagal pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas tam tikru laikotarpiu reikia intensyvios švietimo pagalbos.
210. Pritaikant bendrąjį mokyklos ar klasės ugdymo planą individualioms mokinio ugdymosi reikmėms, galima:
- 210.1. vėliau pradėti mokytį pirmosios ar antrosios užsienio kalbos, mokytį tik vienos užsienio kalbos – mokinių, turinčių klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslintų intelekto), judesio ir padėties, bendrųjų mokymosi sutrikimų, turinčių kochlearinius implantus;
- 210.2. besimokantį pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą pagrindinio ugdymo programoje prasidedančių dalykų pradėti mokytį metais vėliau, juos sieti su praktiniais mokinio interesais, kasdiene gyvenimo patirtimi; mokymas gali būti organizuojamas atskiomis veiklomis;
- 210.3. besimokančiam pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, jei ugdymas įgyvendinamas pagal Bendrųjų ugdymo planų 124 punktą, vietoje kelių vienos srities dalykų galima siūlyti integruotas tų dalykų pamokas, dalykų modulius, projektines veiklas, skirtas esminėms srities dalykų ir bendrosioms kompetencijoms įgyti;
- 210.4. nemokytį užsienio kalbų turinčiojo kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina klausos sutrikimai (išskyrus nežymų klausos sutrikimą). Užsienio kalbų pamokų laikas gali būti skiriamas lietuvių, lietuvių gestų kalbai mokytį;
- 210.5. nemokytį muzikos turinčiojo klausos sutrikimą (išskyrus nežymų);
- 210.6. nemokytį technologijų turinčiojo judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus);
- 210.7. vietoj šiame punkte nurodytų dalykų mokinys gali rinktis kitus individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą, o tautinės mažumos kalba besimokantis mokinys – mokytis lietuvių kalbos ir literatūros.
211. Mokiniui, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodomų savaitinių pamokų skaičiumi, kuris gali būti koreguojamas iki 20 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti mažinamas ar didinamas 1 ar 2 pamokomis.
- 211.1. Sutrikusios klausos mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktais, be to:
- 211.1.1. atsižvelgiant į klausos netekimo laiką, kalbos išsivystymo lygį, turimus tarties įgūdžius ir gebėjimą bendrauti kalba, ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti;
- 211.1.2. kurčio ir neprigirdinčio mokinio ugdymo plane turi būti skiriama: lietuvių kalbai ir literatūrai – 6–8 pamokos;
- 211.1.3. mokiniui tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo specialiosioms pratyboms skiriama: 5 klasėje – 2 pamokos, 6–10 ir gimnazijos klasėse – po 1 pamoką per savaitę,

- turintiems kochlearinius implantus – po 2 pamokas per savaitę. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti.
- 211.2. Sutrikusios regos mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktais.
- 211.3. Sutrikusios kalbos ir kitos komunikacijos mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktais. Ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti:
- 211.3.1. specialiosioms pratyboms 5–8 klasėse gali būti skiriama po 2 pamokas trims mokiniams per savaitę, 9–10 klasėse – po 0,5 pamokos mokinio kalbai ir komunikacijai lavinti;
- 211.3.2. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse gali būti skiriama po 0,5–1 pamoką per savaitę (mokinys mokomas individualiai).
- 211.4. Judesio ir padėties sutrikimų turinčiam mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktais. Ugdymo plane pamokos skiriamos naudojimosi kompiuteriu įgūdžiams formuoti, komunikaciniams gebėjimams ugdyti.
- 211.4.1. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, 5–10 klasėse tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti.
212. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Kai mokykloje nėra švietimo pagalbos specialistų, mokytoją konsultuoja mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir (ar) savivaldybės administracijos švietimo padalinių specialistai.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ,

MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

213. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 44–55 punktų nuostatomis.
214. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal bendrojoje programoje numatytus pasiekimus, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokinsys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi).
215. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama mokykloje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi

poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renkasi mokykla (vertinimo įrašai „įskaityta“, „neįskaityta“, aprašai, pažymiai ir kt.).

216. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ir specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“;

KETVIRTASIS SKIRSNIS

SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

217. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.
218. Mokykla specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.
219. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:
- 219.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
  - 219.2. ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, atsižvelgiant į mokinio galias, keliamus ugdymo(si) tikslus, tenkinant jo reikmes. Siekiant įtraukties į bendrą ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai;
  - 219.3. specialiųjų pratybų forma: individualių, mažoms grupelėms (2–4 mokiniai), grupėms (5–8 mokiniai). Mokiniais, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba gali būti teikiama per specialiąsias pamokas.
220. Specialioji pagalba:
- 220.1. teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“;
  - 220.2. teikiama mokytojo padėjėjo;
  - 220.3. teikiama ugdymo proceso metu.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

221. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja mokykla pagal vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

222. Mokiniui, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokyti namie mokykla skiria pamokų vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 107–110 ir 124, 143 punktais, 1 ar 2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.
223. Mokiniui, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokyti namie skiriama ne mažiau kaip 8 valandos per savaitę:
224. mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 107–110 punktais, 1 ar 2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms;
225. kurčių ar neprigirdintį mokinį namie gali ugdyti surdopedagogas ar logopedas.

PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

226. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas, atsižvelgiant į mokinio galias (nežymus, vidutinis, žymus ar labai žymus intelekto sutrikimas), mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą, ugdymą įgyvendinančios mokyklos ar klasės paskirtį.
227. Mokiniui, besimokančiam bendrosios paskirties klasėje, vietoje kurios nors ugdymo srities dalykų, mokykla gali siūlyti integruotą srities dalyką ar skirtingų ugdymo sričių integruotų mokslų pamokas.
228. Dalykus, prasidedančius pagrindinio ugdymo programoje, mokykla gali pradėti įgyvendinti vėliau, nei nustatyta Bendrojo ugdymo planų 124 punktu.

II SKYRIUS

PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

229. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl nežymaus intelekto sutrikimo, mokyklos ar klasės ir individualus ugdymo planas rengiamas:
- 229.1. vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124, 143 punktuose nustatytu dalykų programoms įgyvendinti savaitinių pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgiant į mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, gali būti koreguojamas iki 25 procentų:
- 229.1.1. keičiamas (mažinamas, didinamas) dalykams skirtų pamokų skaičius;
- 229.1.2. numatoma papildoma mokytojo pagalba;
- 229.1.3. planuojamos specialiosios pamokos;
- 229.1.4. didinamas pamokų skaičius, skirtas meniniam, technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, karjeros ugdymo kompetencijoms ugdyti;
- 229.1.5. keičiamas specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičius per mokslo metus, atsižvelgiant į mokinio reikmes, švietimo

- pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;
- 229.1.6. technologijų dalyko gali būti siūloma tik viena technologijų programa arba technologijų kryptis;
- 229.1.7. mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, įvairiapusių raidos sutrikimų, elgesio ir (ar) emocijų, kalbėjimo ir (ar) kalbos sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama po 0,5–1 pamoką per savaitę;
- 229.1.8. mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse galima skirti po 1 pamoką per savaitę naudojimosi kompiuteriu, specialiosiomis mokymo priemonėmis įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, dalykų spragoms šalinti.
230. 5–10 klasių mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų, komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti.
-